| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Nové Zámky |
| Spisová značka: | 18C/19/2023 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 4423200717 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26. 05. 2025 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | Mgr. Kornélia Harcsová |
| ECLI: | ECLI:SK:OSNZ:2025:4423200717.7 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcsovou v spore žalobcov: 1) A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. A., C.. D. E. XXXX/XX, 2) F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. A., S. D. E. XXXX/XX, obaja v zastúpení: Advokátska kancelária BÁNOS & KOŠÚTOVÁ s. r. o., so sídlom Galanta, Hlavná 979/23, IČO: 47 551 372, proti žalovaným: 1) G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., I. J. K. L., E. M. XX, 2) KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, v zastúpení: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Nám. M. Benku 6, IČO: 52 058 310, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

**r o z h o d o l :**

I. Súd konanie v časti o zaplatenie náhrady škody za pohrebné náklady vo výške 1404,21 eur z a s t a v u j e.

II. Žalovaní v 1) a v 2) rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1) rade náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10000 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s tým, že v rozsahu plnenia žalovaného v 2) rade zaniká povinnosť plniť žalovaného v 1) rade.

III. Žalovaní v 1) a v 2) rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2) rade náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10000 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s tým, že v rozsahu plnenia žalovaného v 2) rade zaniká povinnosť plniť žalovaného v 1) rade.

IV. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

V. Žalovaní v 1) a 2) rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 1) a 2) rade náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Žalobcovia v 1) a 2) rade sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.02.2023 domáhali od žalovaného v 1) a v 2) rade zaplatenia sumy 45000 eur, a to každý zo žalobcov titulom náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca 1) rade ako otec neb. N. A. zomr. dňa 21.02.2021, žalobkyňa v 2) rade ako matka, v zmysle ustanovenia § 11 - § 16, § 415, § 420 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), s poukazom na rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. XX/XX/XXXX-XXXX zo dňa 30.11.2023.

2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 21.02.2021 v čase okolo 06.20 hod. na ceste 1/64 v kilometri 34,0 tejto cesty medzi mestami O. G. B. A., v katastri mesta B. A., žalovaný v 1/ rade ako vodič osobného motorového vozidla zn. G. G., EČ: M., viedol vozidlo aj napriek tomu, že jeho schopnosť viesť vozidlo bola znížená únavou, ako aj toho, že bol pod vplyvom omamných a psychotropných po ceste 1/64 v smere od mesta B. A. na mesto O. a sa v plnej miere nevenoval vedeniu vozidla, ako aj nesledoval situáciu v

cestnej premávke, pričom rýchlosť jazdy vozidla bola pred nehodou, počas jazdy a v čase výjazdu do ľavej priekopy 137 km/h +-10 km/h., t. j. 127 km/h - do 147 km/h na mieste s povoleným rýchlostným limitom 90 km/h, stratil kontrolu nad smerovým vedením vozidla a začal s vozidlom vybočovať vľavo, vošiel do ľavej priekopy, kde začal brzdiť a zatáčať vpravo pričom zlomil dva stromy a vo vzdialenosti cca 182,6 m od základného bodu merania (ZBM) narazil ľavou prednou časťou vozidla do tretieho stromu, od ktorého sa vozidlo odrazilo do poľa, kde sa vozidlo viackrát prevrátilo, pričom žalovaný v 1/ rade a poškodená E. P. , ktorí sedeli na predných sedadlách a poškodení Q. R., R. M. a N. A., ktorí sedeli na zadných sedadlách, ktorí neboli pripútaní, boli vymrštení z vozidla, v dôsledku čoho utrpel poškodený N. A., zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, pričom bezprostrednou príčinou smrti poškodeného N. A. bola polytrauma - zranenia viacerých orgánových systémov tela, ktorý utrpel v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou.

3. Žalobca v 1) rade si uplatnil aj nárok na zaplatenie náhrady škody vo výške 1404,21 eur titulom nákladov spojených s pohrebom neb. N. A., pričom celkové pohrebné náklady činili 1483,88 eur, žalobcovi v 1) rade bol poskytnutý príspevok na pohreb vo výške 79,67 eur a žalobca v 1) rade si uplatnil rozdiel medzi skutočnými výdavkami a poskytnutým príspevkom. Tieto náklady boli zo strany žalovaného v 2) rade uhradené žalobcovi v 1) rade po právoplatnosti rozsudku v trestnom konaní, z toho dôvodu žalobca v 1) rade v tejto časti na žalobe netrval, žalobu v tejto časti vzal späť, preto súd v zmysle § 144 a nasl. CSP v tejto časti konanie zastavil.

4. Žalobca v 1) rade svoj nárok odôvodnil tým, že neb. N. A. bol jeho jediným synom. Strata člena rodiny je vždy bolestná, na ktorú sa nedá pripraviť, ale strata mladého, zdravého syna v dôsledku tragédie je záležitosťou, po ktorej sa poškodení ocitli na dne. Bola nedeľa, keď k nim doobeda zazvonili policajti a oznámili, že ich syn zomrel. Práve žalobca v 1) rade ho musel na základe fotodokumentácie identifikovať. V tom okamihu sa jeho život nenapraviteľne zmenil, zrútil sa a dodnes sa so smrťou svojho syna nedokáže vyrovnať. Žalobca v 1) rade sa celý život venoval svojmu jedinému synovi, ktorý sa nedožil ani 35 rokov života. N. bol ten, kto stál v centre jeho životných rozhodnutí. Už od detstva bol veľmi pokojnej, kľudnej povahy s veľkým srdcom. Nikdy nemal zdravotné problémy, bol to mladý, zdravý chlapec v najlepších rokoch svojho života. Celý život ho žalobca viedol k samostatnosti zodpovednosti a k zručnosti. Nikdy s ním neboli problémy, do života žalobcu prinášal len radosť a pýchu. Nakoľko bol N. manuálne zručný, nemal problém s akoukoľvek opravou a pomocou okolo bytu ale i rodinného domu svojich starých rodičov ktorí žili na dedine. Časť svojho detstva strávil N. so žalobcom v 1) rade i tam. Práve na dedine sa naučil bicyklovať, korčuľovať, chytať ryby. Vo svojom voľnom čase veľa športoval, chodil sa bicyklovať ale najradšej mal futbal. Žalobca v 1) rade v mladšom veku hrával futbal a aj na staré kolená ho rád sledoval, práve toto sa stalo ich najväčším spojivom. Ako im to čas popri práci dovolil, vždy si zašli spolu na zápas. Pravidelne spolu chodili na dovolenku, turistiku. Spoznávali krásy Slovenska, chodili po horách, zámkoch a hradoch. V lete však nemohla chýbať ani dovolenka pri mori, pretože tam N. chodil s nimi najradšej. Cez víkendy, keď nebohý nepracoval, išli na nákupy a spolu varili. Žalobca v 1) rade sa na svojho syna vždy mohol spoľahnúť a to v každom ohľade. Mali k sebe veľmi blízko, žalobca nebol len N. otcom, ale i kamarátom. Dlhé roky i spolu pracovali na polícii. Žalobca sa neskutočne trápi tým, že si jeho milovaný syn nestihol založiť vlastnú rodinu, že nestihol mať vlastné deti a on vnúčatá. Žalobca sa už v duchu tešil ako bude kočíkovať, ako bude svoje vnúčatá učiť a rozmaznávať. V čase nehody mal N. priateľku s ktorou plánoval budúcnosť. Jeho syn mal ešte celý život pred sebou a hlavu plnú plánov, ktoré ale už nikdy nebudú zrealizované. Žalobca v 1) rade sa po tragickej nehode úplne zložil, nezostalo mu už nič iné, len spomienky a trápenie. Nedokáže sa zmieriť so skutočnosťou, že prežil svojho syna ktorý mal iba 34 rokov, nedokáže pochopiť prečo mu osud predčasne zobral jediné dieťa. N. bol žalobcom milovaný o to viac, že bol jedináčikom. Žalobcu v 1) rade trápi i myšlienka budúcnosti, „ Kto sa o nich bude starať v starobe?“ veď smrťou syna prišli o všetko.
Žalobkyňa v 2) rade svoj nárok odôvodnila tým, že len matka, ktorá prežila smrť svojho dieťaťa môže pochopiť bolesť a muky, ktoré žalobkyňa v 2) rade prežila a doteraz prežíva. Rana je natoľko hlboká, že i dnes je pre matku usmrteného syna ťažké ju opísať slovami. Dňa 21.02.2021 v skorých ranných hodinách žalobcom polícia oznámila že ich syn dôsledkom dopravnej nehody zomrel. Tie vety jej dodnes znejú v ušiach, dodnes sa na ne v noci s plačom budí. Bol to ten najsmutnejší, najbolestivejší okamih v jej živote. S udalosťami toho osudného dňa, sa dodnes nedokáže vyrovnať, jej myseľ nedokáže spracovať smrť syna a ona ju nedokáže prijať. Zlomilo ju to ako človeka, ako milujúcu matku. Žalobkyňa v 2) rade mala pocit ako keby z nej vytrhli dušu. N. bol jej jediným dieťaťom, bol jej všetkom. Porodila ho v mladom veku, a on ju v mladom veku i opustil. Jeho detstvo bolo bezstarostné, vyrastal v úplnej rodine kde sa mu dostalo veľa pozornosti a lásky. Vždy bol dobrým chlapcom s veľkými snami. Nakoľko bol

jedináčikom, veľa času trávil so žalobkyňou v 2) rade a s jej rodičmi, jeho starými rodičmi ktorý žili na dedine. Väčšinu svojho detstva prežil práve na dedine u starkých kde si našiel i kamarátov. Keď sa balili na výlet k starkým, N. bol jednoducho šťastným. I po smrti svojej milovanej babičky rád chodieval na ich rodinný dom, pomáhal svojmu dedkovi so starostlivosťou o dom. Taký bol, vždy každému kto to potreboval pomohol. Možno nepatril k tým najlepším študentom, ale ako skúšky v škole tak i v živote zvládal prekonať vďaka jeho neskutočnej vynaliezavosti. Do všetkého sa vrhol s úsmevom na perách, s nadšením ktoré ovplyvňovalo aj jeho okolie. Podľa žalobkyne v 2) rade práve toto boli tie vlastnosti vďaka ktorým sa ľuďom vkradol do srdca. Strávili spolu veľa dovoleniek, N. miloval cestovať, miloval žiť. Ich rodinnou tradíciou bolo spoločné sledovanie futbalu a to nielen v televízore, chodili na rôzne zápasy či už „doma“ ale aj do zahraničia. Vždy všetko vybavoval N. a rodičom len oznámil, že sa majú baliť pretože idú na futbal. Bol to typ chlapca ktorý sa ničoho nebál, veril že nakoniec vždy všetko dobre dopadne a všetko sa dá zvládnuť, len treba bojovať a chcieť. Žil takpovediac prirodzene, jednoducho si užíval mladosť, okamihy s rodinou, s priateľmi. A ak sa aj vyskytli problémy, spolu ich prekonali. Nebál sa žalobkyni v 2) rade zdôveriť, nebál sa ju požiadať o pomoc a ona mu zakaždým vyhovela, pretože bol jej jediným synom, jej milovaným synom. S manželom túžili po vnúčatách, aj N. sa chcel stať otcom a žalobkyňa verí, že by bol dobrým rodičom. Veľmi ťažko sa im teraz žije, ťažko prežívajú dni, mesiace, roky s vedomím, že ich syn je preč. Ale žalobkyňa vie, že musí žiť, pretože kým žije ona a jej manžel, žije i ich syn – v nich. A aj keď jej syna zobrali, ale spomienky na neho nie. Poškodení už nežijú život ako žili predtým, už len prežívajú a spomínajú aký bol N. úžasným človekom. Ich spoločný rodinný život sa zmenil, smrť N. zanechala po sebe utrpenie a bolesť. Matka už nikdy nepohladí svojho milovaného syna a otec s ním už nikdy nepôjde na zápas.

5. Výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcovia stanovili s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj s ohľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva prišlo. Z pohľadu na závažnosť vzniknutej ujmy ide o ten najťažší následok. Ľudský život je najvyššia hodnota uznaná spoločnosťou, z pohľadu práva ide o objekt, či záujem najviac a najprísnejšie chránený. Z hľadiska odstrániteľnosti takéhoto následku ide o neodstrániteľný zásah do osobnostných práv, pričom akákoľvek satisfakcia nie je spôsobilá tento škodlivý následok primerane nahradiť, môže iba zmierniť dopady vzniknutej ujmy v osobnostnej sfére poškodených.

6. Okolnosti, za ktorých k porušeniu práva prišlo sú:
1. Jednak na strane poškodených a predstavujú ich:
a) intenzita vzťahu poškodených s usmrtenou - matka a súrodenci, t. j. najbližší príbuzní v priamom rade, ktorí svoj život, prácu, záľuby prispôsobili vzájomnej starostlivosti o seba,
b) vek zomrelej - usmrtenie zdravej mladej ženy - 23, keď mala život pred sebou, realizácia v súkromnom a osobnom živote, v pracovnom živote, založenie si rodiny a všetko čo patrí k ceste života,
c) otázka hmotnej závislosti pozostalých na usmrtenej osobe - rodina nebola hmotne závislá na Klaudii, avšak poukazujeme najmä na pomoc pri starostlivosti o domácnosť, psychickú podporu, vzájomnú opateru, zdieľanie spoločnej domácnosti
d) kvalita vzájomného vzťahu - vyššie popísané úzke rodinné väzby, vysoká vzájomná citová závislosť, zdieľanie spoločnej domácnosti,
e) psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka - neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalých, prerastajúca až do duševného ochorenia,
f) iná forma satisfakcie - iná forma satisfakcie nemôže byť postačujúca.
Vyslovenie ľútosti v akejkoľvek forme možno posúdiť len za elementárny prejav slušnosti bez adekvátneho vplyvu na výšku priznanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy ( Rozhodnutie NSSR, 5Cdo/265/2009).
2. Jednak na strane vinníka zodpovednej osoby (pôvodcu zásahu/vinníka) a predstavujú ich:
a) postoj vinníka (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a pod.) - dovoľujeme si poukázať na okolnosti, za ktorých došlo k zásahu a to so zreteľom na zistené skutočnosti v rámci trestného konania - vodič bol pod vplyvom omamných a psychotropných látok, teda bol v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať túto činnosť, nevenoval sa vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, neprispôsobil rýchlosť jazdy,
b) majetkové pomery pôvodcu - objektívna zodpovednosť prevádzkovateľa, ktorému vinník zodpovedá podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom prevádzkovateľ motorového vozidla musí byť povinne zmluvne poistený zo zákona s minimálnym poistným krytím podľa § 7 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. z jednej škodovej udalosti, a to musí byť najmenej 5 000 000 EUR za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) a náklady podľa § 4 ods. 3 bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených. Majetkové pomery

vinníka osoby nebudú rozhodnutím dotknuté, pričom reálne uspokojenie nároku v žalovanej výške je možné, objektívne zodpovednému prevádzkovateľovi zákon ukladá mať uzatvorené povinné zmluvné poisťovne, toto poskytuje nadnárodná poisťovacia spoločnosť, pričom táto zo zákona povinne kalkuluje s minimálnym limitom poistného plnenia pri jednej poistnej udalosti až do výšky 5.000,000,- eur,
c) miera zavinenia a eventuálna miera spoluzavinenia usmrtenej osoby - absentuje akékoľvek spoluzavinenie usmrteného, naopak uvedený skutok bol vodičom spáchaný závažnejším spôsobom konania porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona.

7. Žalovanému v 1) rade bola žalobca spolu s prílohami riadne doručená, žalovaný v 1) rade však nevyužil svoje zákonné právo sa k žalobe vyjadriť. Neprejavil žiadnu ľútosť pozostalým po neb. N. A., ani sa im neospravedlnil za svoj čin. Súdu oznámil, že nemá záujem sa zúčastniť pojednávaní v tejto veci, odmietol aj eskortu na súdne pojednávanie. Z toho dôvodu súd pojednával v neprítomnosti žalovaného v 1) rade.

8. Žalovaná v 2) rade sa k žalobe vyjadrila elektronickým podaním z 18.05.2023 prostredníctvom právnej zástupkyne, v ktorom uviedla, že žalobcovia zásade zhodne uvádzajú, že im neb. chýba, že strata milovanej osoby je neopísateľná, že ich spoločný život sa zmenil, toto však nijak bližšie nedôvodia (a nie je zrejmé či a ako navrhujú preukázať). Žalobcovia výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dôvodia závažnosťou vzniknutej ujmy ako aj s ohľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva prišlo, pričom žalobcovia poukazujú na nimi vybraté/akcentované okolnosti predmetnej dopravnej nehody. Žalobcovia sa domáhajú nemajetkovej ujmy z dôvodu, že strata ich syna je neopísateľná, ich spoločný život sa zmenil, čo však nijak bližšie neodôvodňujú. Opisujú spoločné zážitky, ako aj dovolenky. Zo žaloby nevyplýva, že by neb. N. A. by bol od nich finančne alebo hmotne závislý alebo, že by boli žalobcovia závislí na ňom. Žalobcovia sa teda voči žalovaným o.i. podľa ust. §§ 11, 13 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) domáhajú (aj) žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobcovia vylučujú akékoľvek (nepriaznivé) okolnosti na strane samotného neb. N. A., keď tvrdia, že absentuje akékoľvek spolu zavinenie usmrteného. Žalobcovia k žalobe pripojili Rozsudok konajúceho súdu č. k. XX/XX/XXXX-XXXX zo dňa 17.02.2023, ktorý nie je právoplatný (podľa tvrdenia žalobcov, žalovaný v 1) rade mal podať odvolanie). Žalobcovia tiež pripojili listiny, ktoré zrejme považujú za dôkazy preukazujúce uplatnený nárok na náhradu (pohrebných) nákladov. Žalobcovia o.i. pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v 1) rade dôvodia zrejme ust. §§ 427-9 OZ a žalovaného v 2) rade dôvodia nimi označeným/vybratým rozhodnutím Najvyššieho súdu SR a rozsudkom ESD (C-22/12) a ust. § 4 ods. 2 písm. a) a ust. § 13 ods. 1 (?!) zák. č. 381/2001 Z. z. (ďalej ako „ZoPZP“), a teda zrejme dôvodiac extenzívnym výkladom pojmu škoda. Žalobcovia síce v žalobe uvádzajú, že úmrtím N. A., došlo k neodstrániteľnému zásahu do osobnostných práv, pričom akákoľvek satisfakcia nie je spôsobilá tento škodlivý následok primerane nahradiť, avšak žalobcovia v žalobe nijak bližšie neuvádzajú, neodôvodňujú ako konkrétne malo byť do ich osobnosti zasiahnuté a ani bližšie neodôvodňujú (a v zásade nevedno ako a či vôbec navrhujú preukázať), ako im (údajne) bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo ich vážnosť v spoločnosti dôsledkom (v príčinnej súvislosti, a potom akej) k predmetnej dopravnej nehode tak ako expressis verbis vyžaduje zákon (in concreto ust. § 13 ods. 2 OZ, ku ktorému sa viaže ust. ods. 3 o výške náhrady), a to obzvlášť ak žalobcovia uplatňujú svoje nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v neprimeranej/excesívnej výške.

9. Žalovaná v 2) rade uviedla, že žalobcovia svoje tvrdené nároky (a to ani nárok na pohrebné náklady) pred podaním žaloby u žalovanej v 2) rade neuplatnili, t.j. tieto si uplatnili až žalobou podanou na konajúci súd. Nároky si žalobcovia uplatnili (aj) priamo proti poisťovateľovi Vozidla zrejme podľa ust. § 15 ods. 1 ZoPZP tj. právnej úpravy lex specialis (ZoPZP), pričom nie je zrejmé, prečo žalobcovia v žalobe uvádzajú ust. § 13 ods. 1 ZoPZP, nakoľko toto nikde v žalobe nijak neodôvodňujú. Zákon o PZP je špeciálna právna úprava, a v prípade, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy, in concreto Občiansky zákonník (ako všeobecná právna úprava), podľa ust. § 1 ods. 2 ZoPZP. Priamy nárok poškodeného je výslovne upravený v ust. § 15 ods. 1 alinea druhá ZoPZP, pričom však podľa ust. § 15 ods. 2 ZoPZP platí, že na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, a to s odkazom na poznámku pod čiarou, že sa jedná o ust. § 106 OZ.

10. Vo veci samej má žalovaná v 2) rade za to, že zrejme nie je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v 1) rade (a teda ani v 2) rade) vo veci samej, a to o.i. aj tým, že nie je žalobcami preukázané, že by vinníkom/škodcom predmetnej tvrdenej „škody“ (žalobcovia sa odvolávajú na extenzívny výklad

pojmu škoda) bol v celom rozsahu a výlučne žalovaný v 1) rade poistený u žalovanej v 2) rade. K žalobe žalobcovia síce pripojili Rozsudok konajúceho súdu č. k. XX/XX/XXXX-XXXX zo dňa 17.02.2023, z čoho však nevyplýva (nie je preukázaná) plná miera zavinenia žalovaného v 1) rade k žalobcami tvrdenej „škode“, a naopak z tohto vyplývajú aj podstatné skutočnosti (zistené v trestnom konaní) i okolnosti dopravnej nehody, ktoré vyznievajú v neprospech neb. N. A. (a následne aj v neprospech žalobcov a žalobou uplatnených nárokov). Nejedná sa teda o právoplatné rozhodnutie potvrdzujúce porušenie právnej povinnosti (výlučne) vodičom Vozidla (žalovaného v 1) rade) poisteného u žalovanej v 2) rade. Žalovaná v 2) rade má ako poisťovateľ v zmysle ust. § 4 ZoPZP povinnosť nahradiť poškodenému za poisteného len uplatnené a preukázané nároky a podľa ust. § 4 ods. 1 ZoPZP platí, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve, a napokon aj ust. § 448 OZ ukladá, že Pri usmrtení uhrádza ten, kto spôsobil škodu, formou peňažného dôchodku náklady na výživu pozostalým .. a keď v neposlednom rade platí podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, že každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, podľa názoru žalovanej v 2) rade, žalobcovia nespochybniteľne nepreukázali, že by vinníkom (a potom v plnom rozsahu) žalobcami tvrdenej „škody“ bol vodič Vozidla (žalovaný v 1) rade) poisteného u žalovanej v 2) rade, že by (jedine/výlučne) vodič Vozidla (žalovaný v 1) rade) poisteného u žalovanej v 2) rade porušil zákonnú povinnosť, a že by tým (v príčinnej súvislosti) mala vzniknúť (v celom rozsahu) škoda tvrdená žalobcami.

Žalovaná v 2) rade má k dispozícii aj Reláciu dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody, z ktorej o.i. vyplýva, že neb. N. A. mal byť v čase predmetnej dopravnej nehody vo Vozidle ako spolujazdec a sedieť (spolu s ďalšími) na zadnom sedadle nepripútaný bezpečnostnými pásmi (čo malo byť preukázané znaleckým posudkom vyhotoveným v súvisiacom trestnom konaní), že (aj) neb. N. A. bol v čase smrti pod vplyvom metamfetamínu, ktorého koncentrácia v krvi bola toxická, že sadol do Vozidla (ako spolujazdec), keď mohol/mal vedieť (ako osoba, ktorá dlhodobo vykonávala prácu policajta), že vodič môže byť pod vplyvom omamných a psychotropných/návykových látok (možno predpokladať, že ich užil spolu s vodičom), pričom sa v trestnom Rozsudku aj uvádza, že vodič nemal oprávnenie viesť vozidlo (viedol Vozidlo v čase zákazu takejto činnosti). Všetky tieto okolnosti žalobcovia v žalobe (zrejme účelovo) opomínajú/neuvádzajú, sú však vo veci samej (a vo vzťahu k žalovaným nárokom) významné. Zo žalobcami pripojeného trestného Rozsudku teda vyplýva, že v súvisiacom trestnom konaní vedenom (zrejme stále právoplatne neskončenom) na konajúcom súde pod sp. zn. XX/XX/XXXX bolo vykonané (sa vykonáva) rozsiahle dokazovanie, pričom okrem výsluchu svedkov boli vykonané aj viaceré znalecké posudky napr. toxikologické znalecké posudky, psychiatrický posudok, či znalecký posudok F. B., F. R., F. R. a F. A. (zrejme aj o vykonanej pitve neb.), znalecký posudok S. T. J. (zrejme o okolnostiach a príčinách predmetnej dopravnej nehody), a taktiež bola predložená aj súvisiaca fotodokumentácia a napr. aj výsledky toxikologicko - chemickej analýzy a ďalšie.

Vzhľadom na to, že žalobcovia nepripojili k žalobe žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie okolností vzniku a príčin predmetnej dopravnej nehody a ani znalecké posudky, ktoré (podľa nich) zrejme majú preukazovať nielen žalobcami tvrdenú protiprávnosť konania na strane žalovaného v 1) rade a zrejme aj príčinnú súvislosť medzi takýmto konaním a žalobcami tvrdenou „škodou“, a ktoré sú pre nárok na náhradu škody elementárne, a v zásade by sa tým mala zrejme preukázať aj pasívna vecná legitimácia žalovaných, považujú za nevyhnutné sa oboznámiť s obsahom vyšetrovacieho/trestného spisu vedeného na konajúcom súde pod sp. zn. XX/XX/XXXX, a teda navrhujú pripojenie tohto trestného spisu k súdnemu spisu vo veci samej .

Každopádne, práve z dôvodov uvedených vyššie, majú za to, že sú dané dôvody na prerušenie konania vo veci samej podľa ust. § 164 CSP, tj. do právoplatného rozhodnutia o (ne)vine žalovaného v 1.) rade. Rozhodnutie konajúceho súdu vo veci samej závisí od nejednej otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť (nakoľko spadá do oprávnení a kompetencií OČTK). Majú za to, že práve skutočnosť, že neb. N. A. mal byť nepripútaný v čase dopravnej nehody ako spolujazdec, príp. aj skutočnosť o tom, že bol pod vplyvom návykovej látky v danom čase. Skutočnosť, že neb. N. A. mal byť nepripútaný bezpečnostnými pásmi, že bol v čase smrti pod vplyvom metamfetamínu, že sadol do Vozidla (ako spolujazdec), keď mohol/mal vedieť, že vodič je pod vplyvom omamných a psychotropných/návykových látok, mohlo mať totiž podstatný vplyv na príčiny a následky tejto dopravnej nehody, tým aj na mieru zavinenia toho-ktorého (priameho) účastníka dopravnej nehody, a potom aj na mieru zodpovednosti žalovaného v 1) rade k žalobcami tvrdeným nárokom vrátene náhrady tvrdenej nemajetkovej ujmy (ktorej náhradu žalobcovia požadujú v peniazoch).

Žalovaná v 2) rade však potvrdila, že Vozidlo v čase predmetnej dopravnej nehody bolo poistené u žalovanej v 2) rade, a to Poistnou zmluvou č. 6610720969 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej ako „Poistná zmluva“ a/alebo „PZ“) tj. v zmysle ZoPZP. Žalobcovia

svoje tvrdené nároky si uplatnili žalobou aj voči žalovanej v 2.) rade, žalovaná v 2) rade má za to, že nároky žalobcov na ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovanej v 2) rade nie sú dôvodné, a to v celom rozsahu, lebo žalovaná v 2.) rade nie je pasívne vecne legitimovaná vo veci samej. Nároky uplatnené žalobou si žalobcovia uplatnili podľa ZoPZP (zrejme ust. § 15 ods. 1), tj. právnej úpravy lex specialis (ZoPZP), avšak cez prizmu základných inštitútov či už občianskeho hmotného práva (o.i § 2 ods. 2, § 3 OZ) alebo základných princípov civilného sporového procesu (o.i. Čl. 2, 3, 5, 6, 15, 16 CSP) je potrebné vziať do úvahy, že žalovaná v 2) rade ako poisťovňa/poisťovateľ, vykonáva podľa zákona č. 8/2008 Z. z. svoju poisťovaciu činnosť na základe povolenia a len v zmysle tohto povolenia.
Aktuálne štát od poisťovní požaduje vykonávanie poisťovacej činnosti v oblasti poistenia zodpovednosti v rozsahu podľa zákona 381/2001 Z. z., ktorý neobsahuje nárok na krytie zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých po obeti dopravnej nehody (stanovisko SR vo veci prejudiciálneho konania C-22/12 Haasová). So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených/pozostalých osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Povinnosť poisťovateľa na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 ods. 2 OZ a teda poisťovateľ (žalovaná v 2) rade) nie je v konaní o tomto nároku pasívne vecne legitimovaná.
Nie je možné sa stotožniť s právnym názorom žalobcov uvedeným v žalobe, že by pasívna vecná legitimácia žalovanej v 2) rade jednoznačne vychádzala aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (6MCdo/1/2016) a/alebo rozsudku ESD (C-22/12). Žalovaná v 2) rade poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 3Cdo 18/2013, 3Cdo 176/2012 (zverejnené pod R 127/2014), a najmä však na rozhodnutia sp. zn. 4Cdo 168/2009, 4Cdo139/2011, 7Cdo 65/2013, 8Cdo 219/2016 a v neposlednom rade na sp. zn. 3Cdo 301/2012, v ktorom čo do otázky pasívnej legitimácie poisťovne (pre PZP) dovolací súd dôvodil, že „Dovolací súd nevzhliadol dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z, ani po rozhodnutí ESD rozsudkom C-22/12 vo veci R. D. proti T. N. a P. D., kde v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie.
Žalobcovia dôvodia, že popísaná dopravná nehoda a jej následky veľmi výrazne zasiahli do života celej rodiny, do ich súkromia, nakoľko dôsledkom tejto nečakanej a mimoriadne tragickej udalosti prišli o svojho jediného syna, avšak podľa názoru žalovanej v 2) rade absentuje aj odôvodnenie, čím a ako konkrétne malo dôjsť v ich unikátnom prípade k zásahu do ochrany osobnosti, zo žaloby vôbec nevyplýva, čím a ako konkrétne mal byť vzťah žalobcov a neb. N. A. výnimočný. Práve z toho dôvodu je aj v posudzovanom prípade viac než žiaduce, aby žalobcovia riadne odôvodnili a aj preukázali, že uplatnené nároky a v tak vysokej výške (45000 eur) sú dôvodné, a potom prečo práve ich nemajetková ujma je v zásade neporovnateľná ako tomu je v iných prípadoch (prípadoch iných pozostalých, ktorým boli už priznané nižšie sumy náhrad). Zo súdnej praxe vyplýva, že sumy, ktoré si žalobou uplatňujú žalobcovia na náhradu nemajetkovej ujmy sú excesívne, súdy (aj) v prípadoch obdobných prípadu/straty žalobcov priznávajú menšie nároky/sumy (obzvlášť s prihliadnutím aj na spoluzavinenie neb.). Priznanie náhrad žalobcami tvrdenej nemajetkovej ujmy by bolo v rozpore s princípom proporcionality a všeobecnej spravodlivosti voči ostatným pozostalým (už odškodneným). Je preto nutné konštatovať, že okolnosti osobitného zreteľa zo žaloby vôbec nevyplývajú a nie sú ani preukázané. Rozhodujúcim je preto zvažovanie všetkých individuálnych okolností prípadu, pričom je aj podstatný rozdiel v tom, či pozostalý bol bezprostredne a bezvýhradne odkázaný na výživu/výchovu nebohého alebo naopak, ďalej či to bola jeho jediná rodinná/citová väzba, či nebohý/pozostalý bol už dospelý s vlastným (rodinným) životom a pod. a samozrejme aj to, či boli dané okolnosti (porušenie právnej povinnosti) na strane poškodeného.
Žalovaná v 2) rade sa stručne vyjadrila k samotnej výške nároku uplatnenému žalobcami žalobou na náhradu nemajetkovej ujmy. Zo žaloby je zrejmé, že žalobca v 1) rade svoju tvrdenú nemajetkovú ujmu dôvodí stratou jediného syna (neb. N. A.) a vyčísluje na sumu 45000 eur. Nárok žalobcu v 1) rade čo do uplatnenej výšky je neprimeraný. Žalobcovia v žalobe síce popisujú, aký mal byť N. A. a ako mal žalobca v 1) rade prežiť stratu syna, nie sú okolnosti osobitného zreteľa na priznanie excesívnej (žalovanej) sumy náhrady tvrdenej ujmy. Súdna prax je síce v prípadoch priznávania nemajetkovej ujmy blízkym osobám nejednotná, avšak aj ustálená súdna prax (z dlhodobejšie obdobia) za obdobných/podobných okolností (vo veci samej posudzovaného) prípadu a obzvlášť pri (spolu)zavinení nebohého priznávala podstatne menšie sumy náhrady nemajetkovej ujmy, ako sa žalobcovia domáhajú vo veci

samej [napríklad rozhodnutie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/126/2014 - smrť 16r. syna/brata pri jazde v neprimeranej rýchlosti, opitý vodič bez oprávnenia, súrodenci spávali v jednej izbe - 2x 3000 eur (rodičia) + 3x 1500 eur(3 súrodenci); rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/110/2017 (NS SR sp. zn. 7Cdo/154/2018) - smrť 2 synov, spolujazdci pri jazde v neprimeranej. rýchlosti - 5000 eur + 4000 eur (matka); rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/426/2014 - smrť syna/ spolujazdca, ktorý vedel, že vodič je pod vplyvom alkoholu - 2x 6187 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/219/2017 - smrť spolujazdca/syna žijúceho v spol. domácnosti, vodič pod vplyvom alkoholu - 2x 7000 eur (rodičia) + 6000 eur (sestra); rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/183/2014 (NS SR sp. zn. 3CdoGp/1/2016) - opitý plnoletý syn/brat ako spolujazdec, vedel o vodičov opitosti - 2x 15000 eur + 5000 eur (st. brat); rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/165/2017 (NS SR sp. zn. 6Cdo/178/2018) - smrť 19r. syna ako spolujazdca, vodič bol pod vplyvom alkoholu - 2x 15000 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/352/2017 - smrť dcéry/sestry ako nepripútanej spolujazdkyne - 2x 8240 eur (rodičia) + 4120 eur (brat); rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/814/2014 - smrť 24 ročného syna žijúceho v spol. domácnosti pri jazde vodiča v protismere - 2x 7500 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/243/2015 (ÚS SR sp. zn. I. ÚS 474/2016) - smrť syna/brata nepripútaného spolujazdca pri dopravnej nehode - 2x 10000 eur (rodičia) + 5000 eur (pl. brat); rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/89/2013 - smrť 26r. syna nepripútaného spolujazdca - 2x 10000 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/81/2016 - smrť 22r. syna nepripútaného spolujazdca pri dopravnej nehode - 10000 eur (matka); rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/181/2009 (NS SR sp. zn. 2Cdo/164/2011) - smrť syna/brata ako spolujazdca pri neprimeranej rýchlosti - 4979 eur (matka) + 3319 eur (otec) + 3005 eur (sestra); rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/322/2017 - smrť 20r. spolujazdca/syna žijúceho v spol. domácnosti pri šmyku v neprimeranej rýchlosti - 2x 15000 eur (rodičia) + 10000 (mal. brat); rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/339/2011 - smrť syna pri dopr. nehode - 2x 8600 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/11/2012 (NS SR sp. zn. 1MCdo/10/2013) - smrť 6r. syna pri dopravnej nehode - 2x 8300 eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/387/2015 - smrť 8r. syna pri dopravnej nehode - 8000 eur (matka) + 10000 eur (otec); rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/954/2014 - smrť syna (motocyklista bez riadne pripútanej prilby - spoluvina neb. 50%) - 2x 6500 eur (rodičia); rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/152/2013 - syn/brat ako zrazený chodec, ťažko opitý vodič, dopravný recidivista - 2x 10000 eur (rodičia) + 8000 eur (brat); rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9C/96/2013 - smrť spolujazdkyne - 7000 eur (matka) + 10000 eur (mal. dcéra); rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/287/2012 - smrť cyklistu 13r. syna žijúceho v spol. domácnosti (zohľ. spoluvina neb.) - 2x 10000 Eur (rodičia); rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/438/2016 - smrť 17r. syna/brata žijúceho v spoločnej domácnosti - 10000 eur (matka) + 3x 5000 eur (sestry); rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/145/2014 (ÚS SR sp. zn. II. ÚS 847/2016) - smrť mal. syna pri dopr. nehode - 10000 eur (matka); rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/81/2016 - smrť 22r. syna pri dopr. nehode - 12000 eur (matka); rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/90/2010 (NS SR sp. zn. 4Cdo/139/2011) - dcéra/sestra ako zrazená chodkyňa, žila v spol. domácnosti so všetkými žalobcami - 2x 15000 eur (rodičia) + 2x 2000 eur (pl. a mal. súrodenec)]. Súdy priznávali podstatne nižšie sumy v prípadoch, aj keď nebolo zistené (spolu)zavinenie neb. a o to nižšie sumy, ak bolo zistené čo i len čiastočné (spolu)zavinenie nebohého. Neb. N. A. bol (priamym) účastníkom predmetnej dopravnej nehody, aj na neho sa vzťahovali zákonné povinnosti účastníka cestnej premávky (čo si musel byť dobre vedomý vzhľadom na jeho vek dospelosti a na skutočnosť, že bol policajt), a pokiaľ nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi ako spolujazdec, požil (zrejme spolu s vodičom) metamfetamín, v takomto stave sadol do Vozidla s vodičom, ktorý bol pod vplyvom návykových látok, potom porušil zákon (8/2009 Z.z.) i generálnu preventívnu povinnosť (§ 415 OZ) a je preto nutné zohľadniť aj ust. § 441 OZ. Nie je pritom zrejme dôvodné tvrdenie žalobcov v žalobe, že tým, že žalovaný v 1.) rade hrubo porušil (aj) predpisy dopravy ako vodič dopravného prostriedku (a došlo k úmrtiu neb. N. A.) a že vznikla žalobkyni v 1.) rade skutočná škoda v súvislosti s nákladmi spojenými s pohrebom a že týmto došlo aj k výraznému zásahu do života žalobcov, pretože zrejme aj neb. N. A. sa dopustil protiprávneho konania, ktoré mohlo byť (spolu)príčinou žalobcami tvrdeného následku.

Čo sa týka časti žaloby o nároku na náhradu nákladov spojených s pohrebom uplatnenej žalobkyňou v 1) rade, takýto tvrdený nárok nie je preukázaný ani len sčasti. Podľa ust. § 11 ods. 6 ZoPZP má poisťovateľ zákonom garantovanú 3-mesačnú lehotu na to, aby začal šetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a aby hlásenú škodovú udalosť likvidoval, a to buď poskytnutím poistného plnenia alebo písomným vysvetlením dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť príp. pre ktoré

znížil poistné plnenie. Po predložení iných/úplných relevantných dokladov, žalovaná v 2) rade takto uplatnenú škodu prešetrí a žalobcu v 1) rade oboznámi o výsledku šetrenia/likvidácie tejto škodovej udalosti písomne.
Žalobcovia nijak neosvedčili (a nepreukázali) ani existenciu takých okolností daného prípadu, ktoré by odôvodňovali také sumy náhrad, aké si žalobou uplatňujú, pretože sú zjavne neprimerané a neproporcionálne vo vzťahu k iným už rozsúdeným veciam o nárokoch pozostalých. Priznanie žalobcami uplatňovaných náhrad nemajetkovej ujmy (za daných skutkových okolností) by teda bolo universe nespravodlivé voči ostatným (už odškodneným) pozostalým, a tým vybrežením zodpovednosti za škodu a zároveň nepredvídateľnosťou zodpovednosti za škodu.

11. Žalobcovia sa vyjadrili k vyjadreniu žalovanej v 2) rade prostredníctvom právnej zástupkyne zo dňa 18.05.2023, v ktorom uviedli že žalobcovia zotrvávajú na podanej žalobe v celom rozsahu, navrhujú, aby súd zaviazal žalovaných na náhradu škody a nemajetkovej ujmy tak, ako bola špecifikovaná v žalobe. Žalovaná v 2) rade vo svojom vyjadrení uvádza, že si žalobcovia svoj nárok na náhradu škody neuplatnili priamo u žalovanej v 2) rade a tá sa mala o nároku žalobcov dozvedieť až doručením žaloby. Bolo výlučne na uvážení žalobcov, či si svoj nárok budú uplatňovať mimosúdne - uplatnením priamo u žalovanej, alebo či využijú právo na súdnu ochranu. Zároveň podanie žaloby na súde nijako nebráni poisťovateľovi vykonať šetrenie a ukončiť ho, prípadne i plniť. Žalobcovia si svoje právo na náhradu škodu mimo súdneho konania riadne uplatnili priamo u žalovanej v 2) rade osobitným podaním zo dňa 13.01.2023, a teda žalovanej už uplynula aj zákonom ustanovená lehota na ukončenie šetrenia poistnej udalosti podľa § 11 ods. 6 Zákona o PZP a následne lehota na plnenie podľa § 11 ods. 7 Zákona o PZP, avšak žalovaná v 2) rade oznámením z 02.05.2023 uviedla, že k likvidácii uplatnených nárokov dobrovoľne nepristúpi a poškodení sa majú obrátiť na súd. Zároveň však poukázali i na vyjadrenie žalovanej v 2) rade, síce pri ďalších poškodených avšak z rovnakej dopravnej nehody, kde uviedla, že uplatnené nároky poškodených likvidovať dobrovoľne nebude a tí sa majú so svojimi nárokmi obrátiť na súd.
Pri posúdení vecnej pasívnej legitimácie žalovanej v 2) rade poukázali na to, že táto otázka už bola vyriešená rozhodovacou činnosťou súdov, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky R 8/2018 pod č. 61 s právnou vetou: "Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná."
K žalovanej uvádzanému spoluzavineniu, konkrétne k porušeniu právnej povinnosti nebohej pripútať sa vo vozidle, majú za to, že žalovaná nepreukázala, že by toto porušenie malo vplyv na následky dopravnej nehody. Nie každé porušenie právnej povinnosti má za následok alebo sa podieľa na vzniku škody, iba také, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Vo vzťahu k škode spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku (analogicky pod tento pojem subsumovanej nemajetkovej ujme) prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedá objektívne. Pokiaľ je za daného skutkového stavu možné stanoviť priebeh nehodového deja vo viacerých alternatívach, je práve na strane objektívne zodpovedného subjektu dôkazná povinnosť preukázať práve taký priebeh dopravnej nehody, pri ktorom je dané aj spoluzavinenie poškodeného, prípadne existencia liberačného dôvodu. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3T/43/2021 je nepochybné, že nebohá zomrela v dôsledku dopravnej nehody zapríčinenej žalovaným v 1) rade, ktorý po predchádzajúcom požití omamných a psychotropných látok viedol v okrese Nové Zámky osobné motorové vozidlo rýchlosťou vyššou ako dovolenou pre daný úsek cesty, súčasne sa plne nevenoval vedeniu vozidla a dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho s vozidlom prešiel do protismernej časti vozovky, kde došlo k zrážke so stromom. V tomto kontexte máme za to, že i keď poškodený svojim konaním porušil § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, avšak týmto konaním sa nespolupodieľal na vzniku ujmy, lebo jeho konanie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, ako ani s jeho následkami (v priebehu konania nebolo preukázané, že by nepoužitie bezpečnostných pásov malo vplyv na smrť nebohého) a preto ako kritérium pre určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy by sa nemalo zohľadniť naplnenie tohto kritériá. Žalovaná v podanom vyjadrení v podstate argumentuje tým, že civilný súd nie je pri skúmaní spoluzavinenia poškodenej osoby viazaný výlučne výrokom o vine obvineného (pričom spochybňuje i samotnú vinu vodiča), ale je povinný sa zaoberať aj otázkou, či a do akej miery (v akom rozsahu) sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie ďalšej osoby, t.j. poškodenej a teda v rozsahu, v ktorom sa na vzniku škody podieľalo spoluzavinenie poškodeného,

nezodpovedá potom za škodu škodca. Atribútmi zodpovednostného vzťahu poškodených (nebohých) za vznik škody, ktorá im bola spôsobená sú : porušenie právnej povinnosti poškodených, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním poškodených a vznikom škody, zavinenie. Pri posudzovaní týchto „vzťahov“ sa zvažujú pritom všetky okolnosti, ktoré prispeli k spôsobeniu škody ako u škodcu, tak aj u poškodeného, u ktorého však možno brať do úvahy len také konanie, ktoré bolo aspoň jednou z príčin vzniku škody (uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/2075/2012, 25Co/1054/2007). Spôsobenie škody možno v niektorých prípadoch vidieť aj v správaní sa poškodeného v rozpore s § 415 Občianskeho zákonníka (porušenie prevenčnej povinnosti), ale len ak bolo príčinou (jednou z príčin) vzniku škody. S poukazom na vyššie uvedené ak konanie poškodeného, ktorý nebol pripútaný bezpečnostným pásom nebolo vo vzájomnom pomere príčiny a následku, táto skutočnosť nebola a ani nemohla byť jednou z podstatných príčin, prečo došlo k dopravnej nehode. Konečná úvaha o tom, ako sa na spôsobení škody podieľal sám poškodený závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu, po porovnaní všetkých príčin vzniku škody ako na strane škodcu, tak na strane poškodeného. Porušenie povinnosti podľa § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 by bolo porušením prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka len vtedy, ak sa podieľalo na vzniku (zväčšení) škody utrpenej poškodenými pri dopravnej nehode, čo by mohlo zakladať ich spoluzavinenie na vzniku škody v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. Aplikačná prax pri úvahe o spolupôsobení poškodeného na vzniku škody kladie preto osobitnú pozornosť na existenciu bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym konaním. Skutočnosť, že poškodený nepripútaním sa bezpečnostným pásom porušil § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009, sama o sebe nezakladá jeho spoluzodpovednosť za vzniknutú škodu, ako to bez ďalšieho nesprávne konštatuje žalovaná. V uvedenom smere tu absentuje akýkoľvek argumentačný základ žalovanej vyplývajúci z vykonaného dokazovania. Žalovaná nijakým spôsobom neuniesla dôkazné bremeno ktoré nesie v súvislosti s preukázaním jej tvrdenia o spoluzavinení poškodeného, predovšetkým vo vzťahu k jednotlivým atribútom zodpovednostného vzťahu. „Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať zavinenie poškodeného (hoci aj v podobe porušenia prevenčnej povinnosti podľa § 415 O. z.), zaťažuje škodcu ( Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESĽP, II.,§ 136-§ 587, Bratislava: EUROUNION, 2015, 1711 s.).“ Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v čase vzniku dopravnej nehody bola poškodená pod vplyvom omamných a psychotropných látok a to vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti. Žalovaná v 2.) rade zároveň uvádza, že konanie v predmetnej veci je potrebné v súlade s § 164 Civilného sporového poriadku prerušiť, pretože v konaní vedenom na OS NZ pod spisovou značkou 3T/43/2021 sa môže riešiť aj otázka spoluzavinenia poškodenej na spôsobení dopravnej nehody pri ktorej došlo k jej usmrteniu v súvislosti s ktorým si žalobcovia uplatňujú nároky v predmetnom konaní o náhradu škody. S týmto navrhovaným postupom nemôžeme súhlasiť. V danom smere je zrejmé, že žalovaná ako poisťovateľ zodpovedá v rámci zodpovednostných vzťahov vyplývajúcich z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla za prevádzkovateľa motorového vozidla, a teda je v danom konaní pasívne vecne legitimovaným subjektom.

V predmetnej veci si žalobcovia uplatňujú nárok, ktorý vznikol zásahom do ich práva na súkromný a rodinný život vyplývajúci z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobcovia mali s nebohým silné citové väzby, predstavovali súdržnú, starajúcu sa rodinu, pričom ich citová závislosť bola veľmi vysoká. Predmetné tvrdenia žalobcovia navrhli dokázať ich výsluchom. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy by mal súd aplikovať voľnú úvahu, pričom však musí zohľadňovať aj okolnosti prípadu. Máme za preukázané, že úmrtím jediného syna žalobcov v dôsledku dopravnej nehody došlo k pretrhnutiu úzkych a rodinných väzieb, čo predstavuje zásah do ich práva na súkromný a rodinný život. C. N. A. bola žalobcom spôsobená trvalá a neodstrániteľná ujma, pretože zosnulý už nebude členom ich rodiny, došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú do istej miery možno zmierniť len priznaním peňažnej satisfakcie. U žalobcov nepochybne došlo k zásahu do ich práva na súkromie, ktoré zahŕňa právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, a do práva na súkromný a rodinný život. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka by mal súd prihliadnuť predovšetkým na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V konaní je nesporné, že vinník - vodič osobného motorového vozidla zapríčinil dopravnú nehodu, čím zapríčinil smrť N.. Vinník dopravnej nehody bude potrestaný za prečin usmrtenia a ublíženia na zdraví, pričom z trestných rozsudkov vyplýva, že sa jedná o páchateľa, ktorý sa opakovane dopúšťal priestupku na úseku dopravy s tým, že pri tejto dopravnej nehode flagrantným spôsobom porušil ustanovenia o rýchlosti v jazde a tieto prekročil o viac ako tretinu a v dôsledku takto rýchlej bezohľadnej jazdy pod vplyvom omamných látok prešiel do protismeru, kde spôsobil dopravnú nehodu a zároveň smrť troch osôb. Nepochybne smrť blízkej osoby je možné ťažko vyčísliť peniazmi, a teda určiť ekvivalentnú náhradu. V takomto prípade náhrada

nemajetkovej ujmy predstavuje len určitú satisfakciu, ktorej úlohou je iba do istej miery odškodniť stratu pozostalým, resp. zmierniť následky neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život. Súd musí skúmať predovšetkým intenzitu neoprávneného zásahu, pretože v zásade platí, že čím závažnejšia je ujma čo do svojej intenzity a trvania, tým vyššie by malo byť aj primerané zadosťučinenie. Uvedené zákonné ustanovenie nestanovuje žiadne limity a súd musí stanoviť výšku nemajetkovej ujmy po zohľadnení kritérií vyplývajúcich z § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu súd vždy musí vyhodnotiť osobitné okolnosti prípadu. Súd by mal pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzať aj z rozhodovacej praxe slovenských súdov, kedy napríklad v prípade straty manžela a otca bola primeranou, zodpovedajúcou ustálenej súdnej praxi považovaná náhrada nemajetkovej ujmy približne na úrovni 33500 eur (viď rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/465/2014 z 30.07.2015). Rovnako by mal súd aplikovať i zásadu proporcionality aj na žalovanú, ktorá je subjektom pôsobiacim v oblasti poisťovníctva, dlhoročne poskytujúcim služby v oblasti poistenia majetku, životného poistenia, preto požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy nemožno považovať za neprimeranú, či likvidačnú. Žalobcovia majú za to, že ich nároky sú plne dôvodné, oprávnené, a taktiež boli preukázané čo do základu i výšky, a preto navrhujú súdu, aby žalobe po vykonanom dokazovaní v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaných na plnú náhradu trov konania.

12. Z vyjadrení právnej zástupkyne žalovanej v 2) rade z 15.06.2023 vyplýva, že žalovaná v 2) rade žiadala podaním z 27.03.2023 pripojiť trestný spis vedený na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. XX/XX/XXXX. Rozsudkom konajúceho súdu sp. zn. XX/XX/XXXX-XXXX zo dňa 17.02.2023 bolo preukázané, že zavinením žalovaného v 1) rade zomrel neb. N. A., t.j. že by týmto mal byť žalovaný v 1) rade uznaný vinným v celom rozsahu, v plnej miere zavinenia, a to (aj) vo vzťahu k predmetu konania (a teda žalobcami tvrdenej ujme) a že by výsledky tohto trestného konania nebolo možné preskúmavať či použiť vo veci samej. Je zrejmé, že dokazovanie v trestnom konaní bude plne použiteľné aj pre tento spor. Žalovaná v 2) rade opakuje, že okrem Relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody nemá k dispozícii žiadnu, čo i len časť predmetného vyšetrovacieho/trestného spisu, pričom už len z Relácie dopravnej polície vyplývajú podstatné okolnosti (na strane poškodeného neb. N. A.). Zo súvisiaceho trestného spisu zrejme vyplýva, že neb. A. mal byť nepripútaný bezpečnostnými pásmi, v čase smrti bol pod vplyvom metamfetamínu a ktorého koncentrácia v krvi bola toxická (ktorý zrejme mal požiť spoločne s vodičom) a že sadol do Vozidla (ako spolujazdec), keď mohol/mal vedieť, že vodič je/môže byť pod vplyvom omamných a psychotropných látok, mohol vedieť, že vodič je recidivista, a to v čase uloženého zákazu vedenia motorového vozidla. Poukázala napr. na nedávne rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/21/2022 zo dňa 21.09.2022, v ktorom odvolací súd zohľadnil aj (spolu)zavinenie poškodeného/nebohého znížením priznaného nároku, s tým, že dôvodil o.i. tým, že Pokiaľ skutkové okolnosti prípadu nasvedčujú, že na vzniku škody sa okrem neho mohla podieľať svojim konaním aj ďalšia osoba (napríklad poškodený), civilný súd nie je pri skúmaní spoluzavinenia tejto osoby (jej podielu na vzniku škody), viazaný výrokom o vine obvineného; Právoplatný trestný rozkaz teda nevedie automaticky k záveru, že škoda bola spôsobená iba ním, jeho výlučným zavinením podľa § 441 Občianskeho zákonníka; takýto rozsudok trestného súdu nezbavuje civilný súd povinnosti zaoberať sa otázkou, či a do akej miery (v akom rozsahu) sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie ďalšej osoby; V rozsahu, v ktorom sa na vzniku škody podieľalo spoluzavinenie poškodeného, nezodpovedá za škodu škodca, lebo v tomto rozsahu nie je daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a zavineným protiprávnym konaním (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. marca 2019 sp. zn. 3Cdo 66/2018). Tento právny názor súdov je takpovediac už ustálený, a žalobcovia (sú právne zastúpení) s tým musia byť aj oboznámení.

13. Pripojenie súvisiaceho trestného spisu je teda aj v súlade so zásadou hospodárnosti konania, pretože konajúci súd takto nebude musieť vo veci samej vykonávať (opakovať) rozsiahle dokazovanie (keďže bolo/je už vykonané v trestnom konaní). Zo súvisiaceho trestného spisu totiž zjavne vyplývajú podstatné okolnosti aj na strane neb. Záležáka, následky predmetnej dopravnej nehody (od ktorej žalobcovia svoj tvrdený nárok odvádzajú), a ktoré musia byť zohľadnené, a to zvlášť, ak žalobcovia svoje nároky dôvodia nárokom na náhradu škody (extenzívnym výkladom). Trvali na tom, že pokiaľ si žalobcovia svoje nároky uplatňujú podľa ust. § 420 OZ a podľa ZoPZP, potom žalovaná v 2) rade má ako poisťovateľ v zmysle ust. § 4 ZoPZP povinnosť nahradiť poškodenému za poisteného len uplatnené a preukázané nároky a podľa ust. § 4 ods. 1 ZoPZP platí, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve, a napokon aj ust. § 448 OZ ukladá, že Pri usmrtení uhrádza ten, kto spôsobil škodu, formou peňažného dôchodku náklady na výživu pozostalým, a keď v neposlednom rade platí podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, že každý zodpovedá za škodu,

ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, pričom nemožno opomenúť ani ust. § 415 OZ a ust. § 441, podľa ktorého platí, že Ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Podľa názoru žalovanej v 2) rade aj v tomto štádiu konania teda žalobcovia nespochybniteľne nepreukázali, že by zodpovedným vinníkom (a potom v plnom rozsahu) k žalobcami tvrdenej „škode“ bol vodič Vozidla (žalovaný v1) rade) poistený u žalovanej v 2) rade, a že by (jedine/výlučne) vodič Vozidla (žalovaný v 1) rade) poisteného u žalovanej v 2) rade porušil zákonnú povinnosť, a že by tým (v príčinnej súvislosti) mala vzniknúť (v celom rozsahu) „škoda“ tvrdená žalobcami. Je však zjavné, že i keď žalobcovia žalujú škodu tak majetkovú (pohrebné náklady) ako i nemajetkovú (dôvodiac extenzívnym výkladom pojmu „škoda“), zrejme im uniklo ust. § 15 ods. 2 ZoPZP, ktoré sa priamo odkazuje na ust. § 106 OZ. Čo sa týka nároku žalobkyne v 1) rade na náhradu nákladov spojených s pohrebom „vo výške 1404,21“, potom v tejto časti nároku je žaloba nedôvodná, žalovaná v 2) rade dňa 03.05.2023 ukončil šetrenie tejto škodovej udalosti ako poistnej udalosti (č. PU: 9533561290- z titulu nároku žalobkyne v 1) rade na náhradu nákladov spojených s pohrebom) a dňa 06.05.2023 poukázal poistné plnenie na účet právneho zástupcu žalobcov, a to v sume 982,25 eur, pričom uplatnené a preukázané náklady spojené s pohrebom (1404,21 rut) boli krátené o štátnu sociálnu dávku - sumu 79,67 eur zodpovedajúcu príspevku Úradu práce sociálnych vecí a rodiny a podľa ust. § 441 OZ o spoluvinu neb. Záležáka (30%) t. j. týmto bola (v tejto časti nároku) nahradená skutočná a preukázaná škoda v zmysle ZoPZP. Žalovanej v 2) rade bolo uplatnenie nároku doručené až po podaní žaloby, a to dňa 26.04.2023. Toto tvrdenie žalobcov preto považujú za nepreukázané a zjavne účelové. K tomuto podaniu preto pripájame Uplatnenie nároku na náhradu škody, ktoré bolo doručené žalovanej v 2) (až) po podaní žaloby (dňa 26.04.2023), dňa 03.04.2023 vyzval žalovaný v 2) rade žalobcov na doloženie dokladov.

Z Vyjadrenia je zrejmé, že medzi stranami sporu (žalobcami a žalovanou v 2) rade) je spor (aj) o tom, či je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2) rade pri nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy tj. či tieto nároky sú kryté poistením v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. Žalovaný v 2) rade aj naďalej trvá na tom, že nemá pasívnu vecnú legitimáciu vo veci samej. Ako sme už uvádzali v ostatnom podaní, nie je možné sa stotožniť s právnym názorom žalobcov, že by táto otázka (pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2) rade) už bola vyriešená rozhodovacou činnosťou súdov. V zmysle platného a účinného ZoPZP, nemajetková ujma universe nie je krytá týmto poistením, a teda ani poistnou zmluvou, ktorú mal v čase dopravnej nehody uzavretú vinník predmetnej dopravnej nehody (v danom prípade žalobcami tvrdený vinník). Žalobcovia pritom vo Vyjadrení uvádzajú (akési zrejme len) úvahy o tom, že ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu zákona č. 381/2001 Z.z. (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu a že by to zároveň mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im bude prisúdená náhrada aj skutočne poskytnutá. Z týchto úvah žalobcov preto vyplýva len jediné, a to účel rozšíriť zodpovednosť na poisťovateľa, ktorého vyhodnocujú ako finančne solventnejšieho a ako istejšieho na možné plnenie, a to aj pri vyšších (neprimeraných/ excesívnych) sumách. Toto však nie je správne, morálne a ani spravodlivé, a taktiež ani v súlade s princípom právnej istoty. Priznanie takéhoto nároku a výška náhrady nemajetkovej ujmy musí totiž odrážať aj všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy (ako tzv. „náplasti“), resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu, keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť. Krajský súd v Trnave (sp. zn. 26Co/187/2017; príp. sp. zn. 26Co/724/2015) dôvodil, že súdy musia pristupovať k priznávaniu týchto súm obozretne a triezvo a nepriznávať excesívne sumy, ktoré síce lahodia žalobcom, ale sú zjavne nereálne vo vzťahu k priemerným majetkovým a príjmovým pomerom v Slovenskej republike (ak ide o nároky podľa slovenského práva).. Osobitne je potrebné vyvarovať sa toho, aby boli priznávané náhrady nemajetkovej ujmy v takmer „trestnej“ výške, teda vo výške, ktorá pôsobí viac ako trest pre pôvodcu zásahu než náhrada pre dotknuté osoby ..Ak by sa však rozlišovalo v sumách priznávaných voči fyzickým osobám a právnickým osobám podľa ich schopnosti platiť, znamenalo by to, že náhrada nemajetkovej ujmy by mala jednoznačne trestný charakter, keďže jej výška by sa určovala s prihliadnutím na osobu pôvodcu(páchateľa), čo je typický rys trestného práva. Z toho vyplýva, že náhradu nemajetkovej ujmy možno voči fyzickým a právnickým osobám priznávať len podľa tých istých kritérií, a pri určovaní ich celkovej výšky prihliadať aj na ich všeobecnú primeranosť v podmienkach Slovenskej republiky. V tejto súvislosti si však dovoľujeme poukázať aj na nedávnu argumentáciu Krajského súdu v Žiline v Rozsudku sp.zn. 10Co/21/2020 zo dňa 23.7.2020, ktorý o.i. dôvodil, že nie je možné konštatovaniu dôvodnosti

nároku na finančné zadosťučinenie priznať bezhraničné dominantný význam.., pretože takýto prístup by aj vo veciach ochrany osobnosti prehliadal elementárne hľadisko spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami, a keď .. nemožno prehliadať uplatňovanie si absolútne nereálnych a stavu veci (osobitne tvrdeniam samotných dotknutých subjektov) nezodpovedajúcich nárokov. Žalovaný v 2) rade v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/142/2018), kde konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, a to nielen v obdobných, ale i v ďalších, v ktorých sa jednalo o zásah do iných osobnostných práv, a to najmä do práva na ľudskú dôstojnosť. Priznávanie tzv. excesívnych súm (a neprimeraných vo vzťahu k iným/obdobným prípadom) by totiž mohlo mať negatívny dôsledok v podobe nepredvídateľnosti zodpovednosti za škodu (a tzv. vybreženia) a/alebo tzv. punitívny charakter náhrady spôsobenej ujmy, čo je však pri tomto (druhu) nároku a pri platnom práve v Slovenskej republike nemožné a neprípustné. Nie je preto žalovanému v 2) rade ani zrejmé, prečo žalobcovia vo Vyjadrení uvádzajú ako príklad rozhodovacej praxe súdov práve Rozsudok KS BB sp. zn. 12Co/465/2014 z 30.07.2015, kde malo ísť o prípad straty manžela a otca. Toto nie je ani podobný ani obdobný prípad k prípadu veci samej. Navyše, nejedná sa ani o rozhodnutie príslušného odvolacieho súdu a jedná sa o starší prípad, z obdobia, kedy takéto nároky/ žaloby boli výnimočné a súdy rozhodovali odlišne (nie výnimočne aj zamietali takéto žaloby), pričom dnes takto priznávané sumy už aj samotná súdna prax vyhodnocuje ako excesívne sumy.
Ako už aj z ostatného podania žalovaného v 2) rade vyplýva, žalovaný v 2) rade napriek tomu, že nároky na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody nepovažuje za nároky uplatniteľné a subsumovateľné pod krytie poistením v zmysle ZoPZP (o čom svedčí aj nejednotná súdna prax), nároky žalobcov uplatnené žalobou vo veci samej považuje za neprimerané, a to aj s ohľadom na súdnu prax (pričom žalovaný v 2) rade poukázal už na početné obdobné prípady z širšieho časového obdobia a takpovediac z celej SR). Žalobcovia pritom ani vo Vyjadrení nijak bližšie nekonkretizovali, v čom konkrétne je ich prípad výnimočný a prečo nimi tvrdená strata/ujma je unikátna, nadštandardná, a prečo práve v ich konkrétnom prípade má byť náhrada nemajetkovej ujmy priznaná v tak excesívnej sume neprimeranej sumám, ktoré boli už priznané iným pozostalým (v obdobných prípadoch) už odškodneným. Žalobcovia vo Vyjadrení len uvádzajú všeobecné (opäť len) úvahy, ktoré však nijak neprispievajú ani k zisteniu skutkového stavu ani k preukázaniu ich tvrdení či uplatnených nárokov.
Na základe vyššie uvedených skutočností preto žalovaný v 2) rade naďalej má za to že žalobcovia nespochybniteľne nepreukázali, že by vinníkom (a potom v plnom rozsahu) žalobcami tvrdenej „škody“ bol výlučne vodič (žalovaný v 1) rade) Vozidla poisteného u žalovaného v 2) rade a že by jedine/výlučne tento porušil zákonnú povinnosť, a že by tým (v príčinnej súvislosti) mala vzniknúť (v celom rozsahu) škoda tvrdená žalobcami. Taktiež žalobcovia neosvedčili (a nepreukázali) výnimočnosť okolností daného prípadu (a nimi tvrdeného zásahu), ktoré by čo i len sčasti odôvodňovali ich tvrdené nároky na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako je tento druh nároku vnímaný a posudzovaný v súdnej praxi (v súlade s právnou istotou). Žalobcovia nijak neosvedčili (a nepreukázali) ani existenciu takých okolností daného prípadu, ktoré by odôvodňovali také sumy náhrad, aké si žalobou uplatňujú, nakoľko sú zjavne neprimerané a neproporcionálne vo vzťahu k iným už rozsúdeným veciam o nárokoch pozostalých. Priznanie žalobcami uplatňovaných náhrad nemajetkovej ujmy (za daných skutkových okolností) by teda bolo universe nespravodlivé voči ostatným (už odškodneným) pozostalým, a tým vybrežením zodpovednosti za škodu a zároveň nepredvídateľnosťou zodpovednosti za škodu. Žalovaný v 2) rade má (aj) v tomto štádiu sporu za to, že je dôvod na prerušenie konania do právoplatného skončenia súvisiaceho trestného konania, že žalobcovia svoje tvrdenia nepreukázali, a teda považuje žalobu za nedôvodnú v celom rozsahu, a to aj z dôvodu vyššie dôvodeného nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2) rade) a preto žalovaný v 2) rade navrhuje, aby konajúci súd po posúdení skutkovej a právnej stránky prejednávanej veci žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému v 2) rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

14. Vo veci bolo nariadenie predbežné prejednanie sporu dňa 12.09.2023, súd uznesením na tomto predbežnom prejednaní sporu konanie na návrh žalovanej v 2) rade prerušil. Krajský súd v Nitre prípisom z 30.01.2024 doručeným tunajšiemu súdu 04.03.2024 spis vrátil bez rozhodnutia o podanom odvolaní, pretože nebolo uznesenie doručené žalovanému v 1) rade, bolo nesprávne uvedený výrok uznesenia, súd prvej inštancie zistil zo zvukového záznamu z predbežného prejednania sporu, že bolo vyhlásené uznesenie, ako „Súd konanie vo veci“, teda nie ako bolo uvedené v zápisnici, že „Sud podanie vo veci“, následne predložil spis opätovne na Krajský súd v Nitre, ktorý Uznesením sp. zn. 15Co/61/2024-192 zo dňa 29.05.2024, ktorý uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení konania potvrdil. V čase rozhodnutia

odvolacieho súdu a vrátenia spisu dňa 14.08.2024 nadobudol právoplatnosť rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. XX/XX/XXXX, z toho dôvodu súd v konaní pokračoval.

15. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi, a to: žalobou, plnomocenstvom, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/43/2021-1408 zo 17.02.2022, faktúrou Urnový háj DOMINUM Nové Zámky, faktúrou Krematórium Molnár, s.r.o., uznesením, poučením, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2) rade spolu s prílohami z 27.03.2023, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov zo 18.05.2023 spolu s prílohami, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2) rade z 15.06.2023 spolu s prílohami, oznámením o plnení žalovaného v 2) rade zo 04.05.2023, uznesením o prerušení konania z 12.09.2023, odvolaním žalobcov z 23.10.2023, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2) rade z 27.11.2023, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Co/61/2024-192 z 29.05.2024, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/43/2021-1750 z 30.11.2023, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/9/2024-1891 zo 14.03.2024, vyjadrením a ospravedlnením právneho zástupcu žalovaného v 2) rade z 25.11.2024, uznesením zo 04.12.2024, sťažnosťou žalobcov z 27.12.2024, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2) rade z 12.02.2025, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/43/2021 z čl. 99 zápisnicou z výsluchu obvineného G. H. spísaná 22.02.2021, Znaleckým posudkom S. T. J. č. 15/2021, zápisnicou z výsluchu svedkyne E. P., Znaleckým posudkom F. T. R. J. XX/XXXX a F. U. B. č. 31/2021 a zistil tento skutkový a právny stav:

16. Dňa 21.02.2021 v čase okolo 06.20 hod. na ceste 1/64 v kilometri 34,0 tejto cesty medzi mestami O. G. B. A., v katastri mesta Nové Zámky, žalovaný v 1) rade ako vodič osobného motorového vozidla zn. G. G., EČ: M., viedol vozidlo aj napriek tomu, že jeho schopnosť viesť vozidlo bola znížená únavou, ako aj toho, že bol pod vplyvom omamných a psychotropných látok, čo bolo preukázané znaleckým posudkom č. 11/2021 vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvie toxikológia, S. V. B., N., podľa ktorého mal žalovaný v 1/ rade podľa výsledku toxikologicko-chemickej analýzy dokázanú prítomnosť amfetamínu, metamfetamínu a extázy v krvi, pričom znaleckým posudkom č. 19/2021 vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvie toxikológia, S. V. B., N. a č. 29/2021 vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie súdne lekárstvo F. T. R., N., bola u žalovaného v 1) rade toxikologicko-chemickou analýzou vzorky jeho krvi (v čase jej odobratia) zistená prítomnosť metamfematínu v koncentrácii 82,38 ng/g a prítomnosť amfetamínu v koncentrácii 6,63 ng/g v krvi žalovaného v 1) rade a vo vzorke jeho moču zistená prítomnosť metamfetamínu v koncentrácii 8973,79 ng/g a prítomnosť amfetamínu v koncentrácii 1833,95 ng/g, z čoho bolo preukázané, že určitý čas pred nehodou užil jednorazovo alebo opakovane metamfetamín (pervitín) v dávke vyššej ako 50 mg, a to ústami a šnupaním, s najväčšom pravdepodobnosťou užil žalovaný v 1/ rade minimálne 2h pred dopravnou nehodou dávku metamfetamínu 279 mg ústami alebo 285 mg šnupaním, pričom spätným prepočtom bolo zistené, že žalovaný v 1) rade mal maximálnu koncentráciu metamfetamínu v krvi čase dopravnej nehody približne 172 ng/ml, teda bol v čase dopravnej nehody ovplyvnený metamfetamínom, v dôsledku čoho si ako vodič vozidla privodil stav vylučujúci spôsobilosť vykonávať vedenie motorového vozidla, ktorý stav si privodil vplyvom návykovej látky, ktorú pred touto činnosťou vedome užil, čo bolo potvrdené závermi znaleckého posudku č. 60/2021 vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria, F. W. P., F., tieto účinky požitia návykovej látky musel pociťovať počas šoférovania, žalovaný v 1) rade v tomto stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať túto činnosť, riadil osobné motorové vozidlo po ceste 1/64 v smere od mesta B. A. B. F. O. a sa v plnej miere nevenoval vedeniu vozidla, ako aj nesledoval situáciu v cestnej premávke, pričom rýchlosť jazdy vozidla bola pred nehodou, počas jazdy a v čase výjazdu do ľavej priekopy 137 km/h +-10 km/h., t. j. 127 km/h - do 147 km/h na mieste s povoleným rýchlostným limitom 90 km/h, teda neprispôsobil rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať a z dôvodu individuálnej chyby techniky jazdy a dôsledku únavy a vplyvu užitých omamných a psychotropných látok stratil kontrolu nad smerovým vedením vozidla a začal s vozidlom vybočovať vľavo, vošiel do ľavej priekopy, kde začal brzdiť a zatáčať vpravo pričom zlomil dva stromy a vo vzdialenosti cca 182,6 m od základného bodu merania (ZBM) narazil ľavou prednou časťou vozidla do tretieho stromu, od ktorého sa vozidlo odrazilo do poľa, kde sa vozidlo viackrát prevrátilo, pričom žalovaný v 1/ rade a poškodená E. P. , ktorí sedeli na predných sedadlách a poškodení Q. R., R. M. a N. A., ktorí sedeli na zadných sedadlách, ktorí neboli pripútaní, boli vymrštení z vozidla, čím žalovaný v 1) rade svojím konaním vyvolal kolíznu situáciu a porušil §§ 4 odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno d), písmeno f), 9 odsek 2, 16 odsek 1, 137 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno c), písmeno j) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov, čím porušil pravidlá cestnej premávky závažným spôsobom a porušil dôležitú povinnosť vodiča uloženú mu podľa zákona, v dôsledku čoho utrpel poškodený N. A., zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol, pričom bezprostrednou príčinou smrti poškodeneého N. A. bola polytrauma - zranenia viacerých orgánových systémov tela, ktorý utrpel v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou.

17. Na pojednávaní dňa 02.12.2024 vypovedali žalobcovia v 1) a v 2) rade, žalobca v 1) rade uviedol, že sa domáha nároku nemajetkovej ujmy kvôli dopravnej nehode. N. A. bol jeho jediný syn, bol kamarátskej povahy, veľa športoval, hral futbal, preto s ním chodili spolu na zápasy. Keď bol malý, tak často chodili na dedinu, chodievali spolu na dovolenky. So synom spolupracovali na polícii asi 9-10 rokov, potom žalobca v 1) rade odišiel do dôchodku a v roku 2013 odišiel aj jeho syn z polície, následne N. A. pracoval v autosalóne 5-6 rokov a bola kríza a autá sa nepredávali, preto začal pracovať v telekomunikáciách. Nemal dosť peňazí, preto predal byt a nasťahoval sa späť k rodičom. Žalobca v 1) rade nemal vedomosť o tom, že by syn hral hazardné hry. Mal kamarátku, rozmýšľali už o manželstve, zvykol s ňou tráviť víkendy, chodil aj na pánske jazdy s kamarátmi, ktorých žalobca v 1) rade nepoznal. Nevšimol si na synovi, že by požíval drogy, neviem, ako sa syn dostal do auta, len v nedeľu ráno mu zazvonili policajti a doniesli mu fotku syna, tak sa mu zrútil celý svet. Ich rodina takto vymrie, pretože aj on je jedináčik a jeho jediný syn zomrel pri dopravnej nehode, nevie, kto sa o neho postará v starobe.
Žalobkyňa v 2) rade na tomto istom pojednávaní vypovedala, že pre ňu, ako matku sa zrútil celý svet, pretože jej jediný syn, ktorého porodila zomrel pri dopravnej nehode. Vyjadrovala sa takisto, ako žalobca v 1) rade, trávili so synom spolu voľný čas, keď bol malý, chodili spolu na dovolenky, teraz spolu pozerali televízor a spolu varili. Nepoznala synových kamarátov, ani dievčatá, ktoré v aute sedeli, napriek tomu tvrdila, že mal vážny vzťah. Na synovi si nevšimla, že by požíval alkohol alebo, že by bol pod vplyvom drog.

18. Žalovaný v 2) rade predložil svoje vyjadrenie zo dňa 12.02.2025, jeho vyjadrenie bolo v podstate identické, ako jeho vyjadrenie z 25.11.2024 a 15.06.2023, pričom po nahliadnutí do trestného spisu doplnil svoje vyjadrenie v tej časti, že neb. N. A. bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom omamných a návykových látok, čo bolo preukázané znaleckým posudkom F. T. R. č. XX/XXXX a F. U. B., N., č. 31/2021, pričom znalci konštatovali, že síce neb. N. A. v čase dopravnej nehody nebol pod vplyvom alkoholu, ale mal v krvi a v moči hladinu 0,35g/Kg etanolu, čo znalci vyhodnotili tak, že pred dopravnou nehodou požil aj alkohol. Takáto istá skutočnosť vyplýva aj z výsluchu svedkov, spolujazdkyne E. P. a T. R., ktoré tvrdili, že poškodený N. A. spolu so žalovaným v 1) rade u žalovaného v 1) rade na byte požívali vodku a šampanské. Prítomnosť metamfetamínu v koncentrácii 914,51 ng/g a amfetamínu v koncentrácii 14,5 ng/g, má na požívateľa ten dosah, že tento stráca zábrany a dôjde u neho k nárastu sebavedomia, čo u poškodeného N. A. zrejme viedlo k podceneniu schopnosti žalovaného v 1) rade viesť motorové vozidlo, takáto koncentrácia je pozorovaná u chronických užívateľov návykových látok alebo toxický významní z hľadiska akútnej toxicity, preto má žalovaný v 2) rade za to, že N. A. bol chronickým užívateľom metamfetamínu, aj keď to žalobcovia v konaní popierajú, avšak neb. N. A. mal v minulosti stratiť prácu ako policajt, práve pre užívanie drog, čo vyplýva z výpovede žalovaného v 1) rade v konaní tun. súdu sp. zn. XX/XX/XXXX. ďalej z toho konania vyplýva, že neb. A. a žalovaný v 1) rade sa poznali po dobu minimálne 1 roka, boli kamaráti, často sa stretávali, trávili spolu čas, pričom žalovaný v 1) rade často viezol vo svojom motorovom vozidle neb. N. A., preto možno predpokladať, že neb. N. A. spôsob života žalovaného v 1) rade poznal. Aj E. P. v trestnom konaní rovnako vypovedala, že žalovaný v 1) rade vykazoval známky únavy, a to nie len doma v byte, ale aj počas jazdy, že sa správal divne, zaspával, mykal sa, rozprával rýchlo a nezrozumiteľne a padala mu hlava, čo mohlo u neb. N. A. vyvolať obavu o schopnosti žalovaného v 1) rade viesť motorové vozidlo, a to minimálne len z dôvodu únavy, na ktorú sa žalovaný v 1) rade sťažoval, ale napriek tomu neb. N. A. v čase pred dopravnou nehodou neurobil žiadne preventívne opatrenie, ktorým by si sám chránil svoje zdravie a život, resp. čo by len aspoň znížil prípadné riziká. Z toho dôvodu mal žalovaný v 2) rade za to, že súd musí prihliadnuť na spoluzavinenie poškodeného na vznik škody, aj vtedy, ak v dobe hroziacej škody nezakročil primeraným spôsobom na jej odvrátenie, pričom je zrejmé, že neb. N. A. v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom návykových látok v toxickej výške, čo znížilo jeho obozretnosť, preto súd by mal na túto skutočnosť prihliadnuť pri výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

19. Po vykonanom dokazovaní v záverečnej reči právna zástupkyňa žalobcov poukázala na to, že žalobcovia preukázali dôvodnosť žalobou uplatneného nároku, a to tak neoprávnený zásah žalovaného v 1) rade do osobnostných práv žalobcov, vznik ujmy, ako aj príčinnú súvislosť medzi neoprávneným

zásahom a vznikom ujmy. Žalovaný v 1) rade dňa 21.01.2021 spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej bol usmrtený syn žalobcov, za čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. XX/XX/XXXX. Z vykonaného dokazovania bola preukázaná závažnosť ujmy, ktorá žalobcom dôsledkom dopravnej nehody vznikla a boli preukázané aj silné citové väzby medzi pozostalými, pričom na strane pozostalých je významná najmä intenzita a kvalita ich vzťahu so synom. N. mal v čase dopravnej nehody, iba 34 rokov, dokázal sa postarať o seba, podieľal sa na starostlivosti o domácnosť a viedol aktívny život. C., ktorú si žalobcovia uplatňujú titulom náhrady nemajetkovej ujmy považuje za primerané zadosťučinenie z pohľadu závažnosti vzniknutej ujmy, straty dieťaťa pre rodiča, čo predstavuje taký zásah do práva na súkromný a rodinný život, ktorý je bezpochyby spôsobilý vyvolať ujmu, žalobcovia prežívali pocit straty milovaného človeka, náhrada je primeraná aj s poukazom na vek N. a rodinné väzby. K otázke spoluzavinenia sa vyjadrila tak, že ani v trestnom konaní nebolo konštatované spoluzavinenie poškodeného, zo záverov znalca S. T. J. vyplýva, že technickou príčinou dopravnej nehody, bola nespráva technika jazdy vodiča H., ktorý sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla, aj v zmysle znaleckého posudku prípadne porušenie pravidiel cestnej premávky zo strany poškodeného N. A., nemá príčinnú súvislosť so vznikom dopravnej nehody, nezakladá jeho spoluzodpovednosť za vzniknutú škodu. Ani skutočnosť, že poškodený N. A. omamné látky užil spoločne so žalovaným v 1) rade, nebolo zo strany žalovaného v 2) rade preukázané, na tieto tvrdenia žalovaného v 2) rade by súd nemal prihliadnuť. Z toho dôvodu žiadala žalobe v plnom rozsahu vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

20. V záverečnom vyjadrení žalovaný v 2) rade uviedol, že sa pridržiava svojich vyjadrení, ako aj poukazuje na skutočnosť, že žalobcovia nespochybňovali, že neb. N. A. nebol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom a bol pod vplyvom návykových látok – metamfetamínu a amfetamínu, ako aj pod vplyvom alkoholu, aj keď v malom množstve. Súdna prax potvrdzuje, že v takýchto prípadov nárokov pozostalých je nutné na tieto skutočnosti prihliadať, o čom svedčia aj rozhodnutia súdov, a to napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/21/2022 zo dňa 21.09.2022, sp. zn. 9Co/273/2018, sp. zn. 8Co/82/2020, kde súdy zohľadňovali mieru spoluzavinenia poškodeného, ktorá sa pohybuje za alkohol v krvi v rozsahu 30-40 %. Samotný žalovaný v 2) rade nespochybňoval skutočnosť, že nepripútanie sa bezpečnostným pásom neb. N. A. bolo príčinou dopravnej nehody, ale dôvodil, že súdna prax zohľadňuje aj iné porušenia zákona poškodeného, a to napr. nepripútanie sa bezpečnostným pásom, pričom civilný súd je viazaný výrokom o vine obvineného, ale prihliadnuť na spoluzavinenie poškodeného (poškodený predtým ako nastúpil do auta, mal skúmať alebo mal vedieť, že vodič motorového vozidla je pod vplyvom návykových látok, došlo z jej strany k porušeniu prevenčnej povinnosti, preto je spoluzodpovedná za vznik škodovej udalosti). Z obsahu trestného spisu je ďalej zrejmé, že žalovaný v 1) rade ako vodič motorového vozidla za celý čas vykazoval znaky únavy „čudne sa správal, zaspával, padala mu hlava, stále sa smial, čo vypovedala svedkyňa E. P. a zo znaleckých posudkov bolo konštatované, že u žalovaného v 1) rade bolo možné považovať koncentráciu metamfetamínu v krvi za koncentráciu toxikologicky významnú z hľadiska akútnej toxicity“. Napriek týmto skutočnostiam neb. N. A. nastúpil do auta a neurobil žiadne, čo i len minimálne preventívne opatrenie, ktorým by sama chránil svoje zdravie a život. Žalobcovia nerozporujú tieto skutočnosti. Okrem toho žalobcovia neosvedčili výnimočnosť ich vzťahu s nebohým, v konaní bolo preukázané, že neb. N. A. nebol závislý na starostlivosti, či opatere žalobcov, ani žalobcovia neboli odkázaní na jeho starostlivosť, bol síce jediným dieťaťom, avšak žalobcovia nepreukázali ani tú skutočnosť, či by s nimi neb. N. A. zdieľal spoločnú domácnosť alebo, že plánoval budúcnosť s priateľkou, s ktorou mal vážny vzťah. Žalobcovia podľa ich tvrdenia nevedeli o drogovej minulosti svojho syna, čo bolo preukázané trestnom konaní, napriek tomu si žalobcovia žiadajú nemajetkovú ujmu, v takej sume, ktoré sú v súdnej praxi priznávané skôr u rodín s preukázaným intenzívnym vzťahom, a teda aj intenzívnou stratou u rodín s maloletými osobami.

21. Právny zástupca žalovanej v 2) rade žiadal, aby bol spis tunajšieho súdu sp. zn. XX/XX/XXXX pripojený k spisu. Bolo to možné len dočasne, pretože pri predmetnej dopravnej nehode zahynuli traja ľudia, štvrtá sa vážne zranila, prebiehajú 4 občianskoprávne konania, pričom nie je možné trestný spis pripojiť ku každému konaniu, navyše jedno konanie prebieha pred Mestským súdom Bratislava IV., z toho dôvodu súd do každého jedného spisu založil fotokópie relevantných dôkazov z predmetného trestného spisu.

22. Vykonaným dokazovaním a listinnými dôkazmi, ktoré do konania predložili strany sporu súd zistil zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. XX/XX/XXXX, že bolo vykonané prípravné konanie a v

rámci neho rozsiahle dokazovanie, ktoré okrem iného obsahovalo podrobnú správu o dopravnej nehode, úmrtný list N. A., znalecké posudky, ktoré boli v tejto trestnej veci vykonané, zápisnice v trestnom konaní o výsluch obžalovaného, zápisnice o výsluchu svedkyne E. P., T. R..

-Z výsluchu G. H. v trestnom konaní z 21.02.2021 bolo zistené, že žalovaný v 1) rade vypovedal, že išiel pre Q. R. a pre jeho priateľku R. M., v aute s ním sa viezol aj N. A. a E. P.. Ráno 21.02.2021 sa viezli autom do Nitry, nepamätal si akou rýchlosťou išiel, ale uznal, že bol pod vplyvom drog, drogy mu ponúkol Q. R., alkohol nepil.

-Z jeho ďalšieho výsluchu dňa 23.02.2021 doplnil žalovaný v 1) rade svoju výpoveď tým, že Q. R. a R. M. nasadli do jeho auta, kde pili, nasadli na zadné sedadlo, boli opití a boli aj pod vplyvom nejakých látok, či viedol motorové vozidlo, si nepamätal, len si pamätá, že išli smerom na B. a potom sa prebral v nemocnici.

-Z výpovede svedkyne E. P. zo dňa 22.02.2021 bolo zistené, že menovaná sa viezla so žalovaným v 1) rade v motorovom vozidle, ktorý viedol žalovaný v 1) rade, predtým boli v B. A., kde z auta vystúpila T. R., následne žalovanému v 1) rade zavolal Q. R., že potrebuje niekam odviesť, ten nastúpil s nejakou slečnou do auta, kde vzadu v aute sedel N. A.. Kocsis s dievčaťom a N. A. sedeli vzadu, avšak sa nevedela vyjadriť ku skutočnosti, či boli pripútaný, asi nebola pripútaná ani ona, nemala vedomosť o tom, či žalovaný požíval alkohol, alebo nejaké návykové látky, ale ako išli ránom autom do Nitry, tak žalovaný v 1) rade jazdil veľmi rýchlo, pošmykli sa, trošku zišiel z cesty, narazili do stromu a pamätá si už len na to, že bola pod kolesami auta. Nevedela, že žalovaný v 1) rade berie nejaké návykové látky, ani o tom, že či ich brali aj ostatní spolucestujúci. Na ďalšom svojom výsluchu dňa 22.03.2021 ešte doplnila svoju výpoveď o tom, že si nevšimla, že by žalovaný v 1) rade bol niečo pil, ale keď išli do Nitry, tak bol nejaký divný, zaspával a tak sa mykal. Rozprával rýchlo a nezrozumiteľne, stále sa smial a padala mu hlava, ale odôvodňoval to tým, že tri dni nespal a že je unavený. Žiadne iné podstatné veci ku skutočnosti neuviedla.

-Zo zápisnice z výsluchu svedkyne T. R. bolo zistené, že v sobotu 20.02.2021 jej napísala E. P., či s ňou nepôjde k O. (G. H.) do Nitry, lebo že tam bude aj Záležák. V ten deň prišiel po nich G. H. na parkovisku k Lidlu v Nových Zámkoch, nasadli k nemu do auta a odišli do Nitry, do bytu Gajdošíka, kde spolu so A. sa všetci bavili a popíjali, nevidela však, že by H. pil alkohol a asi o 03:00 hod. ráno sa rozhodli s E. P., že chcú ísť do Nových Zámkov, tak ich H. odviezol autom. Počas cesty išiel aj skoro 200km/hod., predbiehal vozidlá, nezastavil na červenej a ju vyložil pred domom.

-Zo Znaleckého posudku F. T. R. G. F. U. B., N. č. 20/2021 a č. 31/2021 bolo zistené, že bezprostrednou príčinou smrti N. A. bola polytrauma – zranenia viacerých orgánových systémov tela, ktoré zranenia boli v priamej príčinnej súvislosti so všetkými zraneniami, ktoré N. A. utrpel pri dopravnej nehode a ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol. N. A. v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom metamfetamínu a amfetamínu a pod vplyvom alkoholu, koncentrácia amfetamínu v krvi bola toxická, avšak nespôsobila smrť menovaného.

-Zo Znaleckého posudku S. T. J. č. 15/2021, bola zistená príčina dopravnej nehody a analýza dopravnej nehody, pričom príčinou podľa znalca bola nesprávna technika jazdy vodiča H., ktorý sa plne nevenoval vedeniu vozidla a z dôvodu individuálne chyby techniky jazdy (únava, mikrospánok) stratil kontrolu nad smerovým vedením vozidla, vyšiel do ľavej priekopy, kde havaroval. Technický stav vozidla bol vyhovujúci podmienkam prevádzky na pozemných komunikáciách. Žiadna z osôb, ktoré sa nachádzali vo vozidle značky G. G. EČ: M., nebola v čase dopravnej nehody pripútaná bezpečnostným pásom.

- Z faktúry J. XXXXX XXX zo dňa 26.02.2021 bolo zistené, že zo strany R. F. C. C. C. B. A. pre A. A. bola fakturovaná suma 820 eur za kremačné služby zosnulého N. A., splatnosť faktúry bola k 01.03.2021. Pokladničným dokladom z čísla listu 22 bolo preukázané, že faktúra č. XXXXXXXX v sume 820 eur bola vyplatená dňa 03.03.2021.

-Z Relácie dopravnej polície o priebehu dopravnej nehody zo dňa 21.02.2021 bolo zistené, že polícia prešetrila priebeh dopravnej nehody a zaslala tento doklad žalovanému v 2) rade. Polícia zistila, že poškodený N. A., ako spolujazdec nebol pripútaný bezpečnostným pásom.

-Z poistky č. 6610720969 súd zistil, že motorové vozidlo s EČV: M. bolo od 04.12.2020 do 03.12.2021 poistené za poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v 2) rade. Súčasťou poistnej zmluvy boli aj Všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 711/2 , ako aj Zmluvné dojednania pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 711A/1.

-Zo Znaleckého posudku znalca F. T. T. N., F., z 23.06.2021 bol zistený zdravotný stav E. P. po dopravnej nehode, ako aj stanovená ujma na zdraví a bodové ohodnotenie bolestného a SSÚ, ako aj boli oboznámené výsluchy žalovaného v 1) rade.

-Z listu žalovaného v 2) rade zo dňa 04.05.2023 pre žalobcu v 1) rade vo veci poškodeného A. A. bolo zistené, že poisťovňa oznámila pozostalému, že im poukazuje sumu 982,95 eur titulom pohrebných nákladov.
-Z listiny F. K. B. A.- X. D. M. B. A. zo dňa 17.03.2021 bolo zistené, že A. A. si objednal nápisnú dosku v sume 822,20 eur, pričom nebol predložený doklad o zaplatený tejto sumy.

23. Podľa ustanovenia § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1, 2, 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

26. Podľa § 112 ods. 1 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec, manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

27. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

28. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vodič nesmie viesť vozidlo, ak jeho schopnosť viesť vozidlo je znížená najmä úrazom, chorobou, nevoľnosťou alebo únavou

29. Podľa § 193 veta tretia zákona Civilného sporového poriadku, je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

30. Z výsluchu žalobcov a výsledkov lustrácií v registri obyvateľov SR bolo preukázané, že neb. N. A., že bol synom žalobcu v 1) rade a žalobkyne v 2) rade. Z výsluchu žalobcov bolo preukázané, že zosnulý bol ich jediným synom, s ktorým mali úzke rodinné väzby. Boli na seba veľmi naviazaní. V čase, keď bol neb. N. A. malý, tak spolu trávili spolu voľný čas. Neb. N. A. mal vážny vzťah, plánovali spolu s priateľkou budúcnosť, tak sa žalobcovia tešili na vnúčence. Ich syn zmenil zamestnanie, musel predať byt, preto sa k nim nasťahoval do spoločnej domácnosti. Aj keď býval so žalobcami v jednom byte, bol už dospelý, žil si vlastný život, mal priateľov a podľa vyjadrenia žalobcov, niekedy celý víkend doma nebol. Žalobcovia v 1) a v 2) rade veľmi zle prežívajú toto obdobie po smrti svojho syna, zmenil sa im celý život. Žalobkyňa v 2) rade sa nevie zmieriť s jeho smrťou, vždy keď nebol doma N., tak nevedela spať a on si nebral so sebou kľúče, lebo chcel, aby mu mama otvorila. Nemajú plány do budúcna, nevedia, kto sa o nich postará.
Z výsluchu žalobcov je zrejmé, že žalovaný v 1) rade sa im ani neospravedlnil, nemal záujem sa so žalobcami ani osobne stretnúť, odmietol aj eskortu na pojednávanie.

31. Z výpovede žalovaného v 1) rade v trestnom konaní vyplynulo, že žalovaný v 1) rade išiel autom nadránom po Q. R. a po jeho priateľku R. M., predtým bol s E. P., T. R. a N. A. v Nitre v jeho byte, potom ako vyzdvihli R. s priateľkou, tak išli smerom do Nitry, bolo ráno, šero, cestu veľmi dobre poznal, pretože po nej chodil 2-3krát denne, ale nepamätal si, akou rýchlosťou išiel, ale potvrdil, že bol pod vplyvom drog, ktoré mu ponúkol R.. Bol unavený, zaspával, ale nechcel dovoliť nikomu inému šoférovať auto. Pred cestou boli na čerpacej stanici Shell, kde si dal energetický nápoj, podľa jeho názoru boli do nápoja zamiešané drogy. Priebeh dopravnej nehody si nepamätal. V konaní nebolo sporné, z výsluchu svedkyne E. P. v trestnom konaní, z uznesení, obžaloby a z rozsudku trestného spisu bolo preukázané,

že 21.02.2021 v čase o 06:20 hod. medzi mestami O. G. B. A. žalovaný v 1) rade stratil kontrolu nad vedením vozidla, v dôsledku čoho začal vybočovať vľavo, vošiel do ľavej priekopy, kde začal brzdiť, zatáčať vpravo, zlomil dva stromy, od tretieho stromu sa vozidlo odrazilo a niekoľkokrát sa prevrátilo, žalovaný v 1) rade a svedkyňa E. P., ktorí sedeli na predných sedlách, ako aj poškodení Q. R., N. A. a R. M., boli vymrštený z vozidla, pričom R. M., Q. R. a N. A., utrpeli zraneniam, ktorí na mieste dopravnej nehody podľahli. Pri druhom výsluchu žalovaný v 1) rade 21.02.2021 uviedol, že si nepamätá priebeh dopravnej nehody, ale priznal, že bol pod vplyvom drog. Svedkyňa nehody E. P. v trestnom konaní uviedla, že žalovaný v 1) rade išiel po ceste vysokou rýchlosťou, za volantom zaspával, padala mu hlava, bol divný, tak sa mykal, pošmykli sa, žalovaný v 1) rade zišiel z cesty a už sa nevedel vytočiť a narazili do stromu, cesta však nebola zlá. Ani ona si všetko nepamätala, lebo aj ona zaspávala, ale nevedela sa vyjadriť k tomu, či bol žalovaný v 1) rade pod vplyvom alkoholu alebo drog, nevedela, či niečo také berie a nepamätala si ani na to, že bol niekto pripútaný v aute bezpečnostným pásom. Svedkyňa T. R. v trestnom konaní vypovedala, že vystúpila z auta ešte pred dopravnou nehodou v B. A., ale pred nehodou bola spolu s E. P. a so žalovaným v 1) rade, v jeho byte v B., kde bol už prítomný N. A., ale žalovaný v 1) rade nepil, lebo on mal byť šofér, ale bol veľmi unavený. V trestnom konaní vypovedali svedkovia G. R., F. U. O. a W. C., ktorí prišli na miesto dopravnej nehody, videli žalovaného v 1) rade, ktorý bol v šoku a osobu zakliesnenú pod kolesami auta a tri osoby mimo vozidla.
Zo znaleckého posudku S. T. J. v trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný v 1) rade išiel vyššou rýchlosťou ako tvrdil (127km/h-140km/h) a nesprávnou technikou t.j. nevenoval pozornosť vedeniu vozidla, únavy, mikrospánok, stratil kontrolu nad smerovým vedením vozidla, začal vybočovať s vozidlom vľavo, vošiel do ľavej priekopy, kde začal brzdiť a zatáčať vpravo, zlomil dva stromy a následne vrazil do tretieho hrubého stromu, od ktorého sa odrazil do poľa, kde sa viackrát prevrátil v zastavil v konečnej polohe na streche. V dôsledku zranení zomreli spolujazdci na zadnom sedadle, na prednom sedadle sediaca E. P. utrpela viacnásobné poranenia.
Žalovaný v 1) rade svojim konaním inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal tento čin závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 5) Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2/, ods. 4/ Trestného zákona (za nezistenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona, za zistenia priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona), s poukazom na § 41 ods. 1/ Trestného zákona mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, trest zákazu viesť osobné motorové vozidlo na doživotie, povinnosť uhradiť škodu poškodenej E. P. vo výške 10197 eur, poškodenej S. R. vo výške 3540 eur a A. A. vo výške 1659,20 eur a Union zdravotnú poisťovňu a.s. odkázal so zvyškom jej nároku na náhradu škody na civilné konanie. Trestný rozsudok nadobudol právoplatnosť 14.03.2024. V konaní nebolo sporné, že vozidlo malo v čase dopravnej nehody uzavreté povinné zmluvné postenie zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou u žalovanej v 2) rade.

32. Podľa § 1 ods. 1,2 zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov ( ďalej aj „ citovaného zákona “ ), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

33. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

34. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) citovaného zákona poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poistiteľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu: a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknuté poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastupovaním pri uplatňovaní nárokov podľa písm. a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

35. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

36. Aktívna legitimácia bola v konaní u všetkých žalobcov preukázaná, keď žalobca v 1) rade je otcom neb. N. A. a žalobkyňa v 2) rade je jeho matkou.
Pasívna legitimácia žalovaného v 1) rade tiež bola v konaní preukázaná, lebo žalovaný v 1) rade bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia podľa § 149 odsek 4, 5 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 odsek 1, 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky 3T/43/2021-1750 zo dňa 30.11.2023, právoplatný dňa 14.03.2024 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. XXX/X/XXXX.

37. Súd je rozhodnutím v trestnom konaní v rozsahu podľa § 193 CSP viazaný, pričom to ani nebolo v konaní sporné. V konaní bolo preukázané, že žalobca v 1) rade ako otec neb. N. A. a žalobkyňa v 2) rade, ako jeho matka, si v konaní uplatňujú nárok na ochranu ich osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a to práva na ich súkromie a rodinný život, do ktorého bolo týmto protiprávnym konaním žalovaného v 1) rade neoprávnene zasiahnuté. Je nesporné, že žalovaný v 1) rade svojim protiprávnym konaním narušil celistvosť a integritu rodiny žalobcov, pretože zasiahol do ich práva na rodinný život a súkromie a spôsobil im ujmu, ktorej následky sú trvalé a neodstrániteľné, pretože ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné a permanentné. V konaní boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti a to zavinené protiprávne konanie žalovaného v 1) rade, ktorým neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcov a spôsobil im nemajetkovú ujmu a aj príčinná súvislosť medzi týmto konaním a následkom. Vzhľadom na závažnosť zásahu, ktorý bol trestným činom a jeho dôsledky a to stratu blízkeho príbuzného, nie je morálne zadosťučinenie (nepeňažná satisfakcia) podľa § 13 ods. 1 Občianskeho poriadku dostatočné a žalobcom vzniklo právo na relutárnu náhradu a preto je priznanie zadosťučinenia v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka opodstatnené a spravodlivé, pretože takáto náhrada môže aspoň čiastočne prispieť k zmierneniu ich ujmy, čo aj je zmyslom tejto právnej úpravy.

38. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

39. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

40. V konaní bola sporná aj pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2) rade, ktorý namietal, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla sa nevzťahuje na nároky žalobcov ako pozostalých titulom ochrany ich osobnosti, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Je nesporné je, že táto otázka bola v posledných rokoch predmetom viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu, Ústavného súdu SR a aj Súdneho dvora EÚ. Súdny dvor EÚ v rozsudku 24.10.2013 R. C-22/12 vo veci prejudiciálnej otázky rozhodol, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR sa skutočne v tejto otázke najskôr prikláňala k názoru, že tieto nároky pozostalých nie sú zahrnuté do zákonného poistného krytia (rozhodnutie NS SR z 20.4.2011 sp.zn. 4 Cdo 168/2009 a 31.3.2016 sp.zn. 3 Cdo 301/2012). Ústavný súd SR sa týmito otázkami zaoberal touto problematikou v rozhodnutiach z 29.4.2015 sp. zn. I. ÚS 206/2015, z 16.12.2015 sp. zn. III. ÚS 646/2015, z 16.12.2015 sp. zn. III. ÚS 645/2015, z 17.8.2016 sp. zn. I. ÚS 474/2016. A aj keď niektorí sudcovia vyjadrili odlišné stanovisko Ústavný súd SR v rozhodnutí z 11.10.2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016, ktorým sťažnosť pre porušenie zákona ako zjavne neopodstatnenú odmietol uviedol, že extenzívny výklad pojmu "škoda" použitý v Zákone o povinnom zmluvnom poistení nie je aplikáciu práva contra legem, ale ide o zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórií, ktoré umožňuje zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu aprobovanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti a takýto záver nie je prejavom svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti, pričom takýto široký výkladom pojmu § 4 PZP je ústavne aj konformný, ako aj eurokonformný. Najvyšší súd SR následne v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cdo 1361/2015 dospel k opačnému názoru ako dovolacie senáty v skorších veciach. Uznesením z 26.6.2017 preto postúpil vec podľa § 46 ods. 1 CSP na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Veľký senát po vyžiadaní vyjadrení strán sporu a stanovísk Ministra spravodlivosti SR a generálneho prokurátora

SR súladných s jeho názorom oznámil stranám sporu, že rozsudok vyhlási 21.9.2017, čomu však neprišlo, pretože žalovaná poisťovňa vzala dovolanie späť a veľký senát konanie zastavil. Následne sa Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 1Cdo/156/2017 vyjadril, že sa nestotožňuje s názormi vyjadrenými v rozhodnutiach senátov 3C a 4C. K rovnakému právnemu názoru sa prikláňa aj aktuálna rozhodovacia prax NS SR a to v rozsudku z 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke súdnych rozhodnutí pod R 61/2018 a odvolacích súdov napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 15.3.2017 sp. zn. 5Co 133/2016, Krajského súdu v Nitre z 30.11.2017 sp. zn. 9Co/8/2017 a Krajského súdu v Košiciach z 15.3.2018 sp. zn. 3Co/10/2017. Z dôvodu, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkej osoby je nesporne zahrnutý do zákonného poistného krytia podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu, je námietka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2) rade nedôvodná.
Takto uplatnená náhrada škody spĺňala všetky zodpovednostné predpoklady podľa § 420 OZ, a to: 1) protiprávne konanie škodcu, 2) vznik škody, 3) kauzálny nexus, 4) príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, a žalovaný ju žiadnym spôsobom nenamietal.
Protiprávne konanie škodcu - žalovaného v 1) rade pri dopravnej nehode je preukázané právoplatným rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3T/43/2021-1750 zo dňa 30.11.2023, právoplatným dňa 14.03.2024. Vznik škody je preukázaný smrťou neb. N. A., ku ktorej došlo k najhoršiemu a nenapraviteľnému následku - smrti. Príčinná súvislosť je daná tým, že poškodený zomrel na následky zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 21.02.2021, podrobne vymedzenej v rozsudku sp. zn. 3T/43/2021-1750. Okrem toho žalovaný v 1) rade tento nárok žiadnym spôsobom nenamietal a nepoprel ako v trestnom konaní, tak ani v občianskoprávnom konaní.

41. Bola sporná v konaní výška požadovanej peňažnej satisfakcie, ktorú žalovaná v 2) rade namietala s tým, že je neprimeraná, pričom poukazovala na rozhodnutia iných súdov, ktoré pozostalým priznali náhradu nemajetkovej ujmy v nižšej výške, namietala, že žalobcovia nepreukázali všetky dôsledky tohto zásahu, ani žiadne osobitné okolnosti na zvýšenie náhrady a poukazovali na rôznu intenzitu vzájomných vzťahov zo zosnulou. Žalobcovia trvali na tom, že požadovaná výška je primeraná vzhľadom na posun v rozhodovacej praxi súdov, ktoré označili, ktoré tvrdenia namietala žalovaná v 2) rade a rovnako označili iné rozhodnutia súdov. Nesporné je, že výška peňažného zadosťučinenia je predmetom voľnej úvahy súdu, avšak ani takéto rozhodnutie nemôže byť arbitrárne a svojvoľné, a preto súd musí pri rozhodovaní zohľadňovať okolnosti, pri ktorých prišlo k neoprávnenému zásahu, závažnosť vzniknutej ujmy a v súlade so zásadou rovnosti musí rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a to aj s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 288/2017. Súd v konaní skúmal kritéria zhrnuté v náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2844/14. Na strane žalobcov ako poškodených súd skúmal intenzitu ich vzájomného vzťahu s usmrteným synom a jeho vek, otázku vzájomnej hmotnej závislosti a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Na strane žalovaného v 1) rade ako škodcu súd skúmal jeho postoj k protiprávnemu konaniu a jeho majetkové pomery, pretože škoda bola podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka ním spôsobená a preto boli tieto námietky nedôvodné.

42. V konaní bolo preukázané, že usmrtený mal v čase smrti 34 rokov, žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, netrávili spolu už voľný čas, výsluchom všetkých žalobcov bolo preukázané, že stratu svojho syna prežívali a aj prežívajú veľmi úporne, v dôsledku takého intenzívneho vzťahu s usmrteným synom, ktorý podľa názoru súdu je štandardný. V konaní bolo preukázané, že vo vzťahu hmotnej závislosti nebol k usmrtenému ani jeden zo žalobcov. Súd pri určovaní výšky náhrady zohľadnil vzájomný vzťah žalobcov a usmrteného. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi usmrteným a žalobcami bol intenzívny vzájomný vzťah, aj dopad do ich osobnostných práv bol najvyššej intenzity, pretože stratili pri nehode svoje jediné dieťa.

43. Ďalej bolo v konaní preukázané, že žalovaný v 1) rade sa žalobcom neospravedlnil a nevyjadril ľútosť nad neoprávneným zásahom, súd mal za to, že žalovaný v 1) rade sa ku skutku nepriznal, síce prijal trestné stíhanie a uložený trest, ale v jeho konaní boli zistené priťažujúce okolnosti, a to požitie drog, ktoré uviedol súd aj v trestnom rozsudku. Žalovaný v 1) rade svojim ďalším postojom v konaní voči žalobcom nespĺňal ani elementárne základy slušnosti, preto súd nemohol z jeho strany zohľadnil žiadnu satisfakciu, nebola žalobcom poskytnutá ani iná satisfakcia. Súd však musel prihliadnuť na tú skutočnosť, že žalovaný v 1) rade v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom návykových látok, porušil viaceré ustanovenia zákona o cestnej doprave, viedol motorové vozidlo vysokou rýchlosťou, čo malo vplyv na skutočnosť, že predmetnú dopravnú nehodu zavinil. Žalovaná v 2) rade namietala, že poškodený N. A. v čase dopranej nehody, nebol pripútaný bezpečnostným pásom, čím porušil dopravné

predpisy a zo znaleckého posudku znalcov F. U. B., N..  a F. T. R., je zrejmé, že bol pod vplyvom metamfetamínu a amfetamínu (dokonca v toxickej výške), ktoré užil pred smrťou, čiže jednoznačne sa prejavil ich účinok, ale ich hladina nebola v takej výške, že by spôsobili smrť menovaného. Takisto zo znaleckého posudku S. T. J. vyplýva, že poškodený N. A. v čase dopravnej nehody, nebol pripútaný bezpečnostným pásom, okrem toho musel mať vedomosť o tom, že vodič požil návykové látky, pretože bol so žalovaným v 1) rade najprv na jeho byte v Nitre a potom na čerpacej stanici, kde užil drogy, teda súd musí zohľadniť pri výške náhrady nemajetkovej ujmy aj spoluvinu poškodeného a vzhľadom na spoluvinu znížiť náhradu  nemajetkovej ujmy, keď súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu povinnosti prišlo.
Súd zohľadnil aj rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach a to tie, ktoré označili strany, ale aj tie, o ktorých má vedomosť z vlastnej rozhodovacej činnosti. Hoci prišlo k posune v rozhodovaní, čo do výšky priznávaných súm, nebolo to v takom časovom horizonte, ako tvrdila žalovaná v 2) rade. Rozhodnutia, ktoré označili, sú z roku 2023, a to rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Co/25/2023 a rozhodnutie sp. zn. 12Co/16/2023, kde boli priznané náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku dopravnej nehody, kde súdy prihliadli aj na spoluvinu poškodených, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/202/2022, kde súdy prihliadli na spoluvinu a s poukazom na túto skutočnosť priznali náhradu nemajetkovej ujmy.

44. Súdy sú viazané žalobným nárokom, ale hierarchia osobnostných práv by sa v každom prípade pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy mala zohľadniť v tom zmysle, že zásah do života a zdravia jednotlivcov, je ten najvážnejší zásah do osobnostných práv, aj vo vzťahu k sekundárnym obetiam v podobe citovej ujmy. Je potrebné každý prípad posudzovať osobitne, pretože v každom je potrebné zohľadniť individuálne osobitosti, preto nie je možné vychádzať z prípadov založených na iných skutkovo odlišných okolnostiach (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/29/2001 zo dňa 31.01.2023). Ak na strane žalovaného vystupuje poisťovňa, v takýchto prípadoch sa predpokladá vyššia suma nemajetkovej ujmy, pretože v prípade poisťovne je predpoklad vyššej majetkovej sféry, než u fyzickej osoby.

45. Žalobcovia  v 1) a v 2) rade sa domáhali nemajetkovej ujmy, každý vo výške 45000 eur, čo odôvodňovali ich neobvykle intenzívnym vzťahom k ich neb. synovi N. A.. Výšku nemajetkovej ujmy odvodzovali len od tohto svojho vzťahu k synovi. Podľa názoru súdu nebolo možné vyhovieť žalobe v plnom rozsahu, pretože súd prihliadol na skutočnosť, že neb. zjavne spolu  zavinil spôsobenie tragických následkov, keď pred jazdou užil návykové látky, navyše sa nepripútal bezpečnostným pásom. Táto skutočnosť bola potvrdená aj v trestnom konaní, aj výpoveďou svedkyňou E. P., ktorá potvrdila, že ani jedna z osôb vo vozidle, nebola pripútaná bezpečnostným pásom a takémuto istému záveru dospel aj znalec S. J. vo svojom znaleckom posudku. Aj skutočnosť, že neb. N. požíval pred jazdou návykové látky, bola preukázaná zo znaleckých posudkov, keď v krvi mal metamfetamín a amfetamín. Oba tieto faktory mali vplyv na skutočnosť, že zo strany neb. je potrebné prihliadať na jeho spolu zavinenie. Aj keď právny zástupca žalobcov tvrdil, že nepripútanie sa bezpečnostným pásom a užitie návykových látok, nemalo priamy vplyv na vznik dopravnej nehody, napriek tomu však súd prihliadol na tú skutočnosť, že neb. Patrik nebola pripútaná bezpečnostným pásom vo vozidle, okrem toho bol pod vplyvom drog a pri výške priznanej náhrady vychádzal aj s prihliadnutím na tieto okolnosti a zohľadnil to pri výške priznanej náhrady, ako subjektívnu stránku zavinenia na strane poškodeného. V každom prípade je zrejmé, že sa jedná o nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku  smrti neb. syna žalobcov v  1) rade a v 2) rade, zohľadnil súd okolnosti, za ktorých došlo k úmrtiu, a to vrátane spoluzodpovednosti zomrelého, pričom prihliadal na tú skutočnosť, že sám požíval návykové látky, vedome nastúpil do motorového vozidla, ktorého vodič taktiež požíval návykové látky, ako bývalý policajt musel byť vedomý takéhoto protiprávneho správania sa žalovaného v 1) rade, už v minulosti mal problém s požívaním návykových látok, čo bolo preukázané v trestnom konaní a poškodený v čase dopravnej nehody nepoužil pri jazde bezpečnostný pás.

46. Je nesporné, že ujma, ktorá bola žalobcom spôsobená, je nenapraviteľná, ale prisúdená výška musí pôsobiť na zodpovedný subjekt tak, aby sa snažil obdobným zásahom predchádzať a nemá byť predmetom obohacovania sa pozostalých. Súd preto pri zohľadnení všetkých kritérií a porovnaním s rozhodnutiami iných súdov rozhodol, že žalovaný v 1) a v 2) rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1) rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10000 eur a žalobkyni v 2) rade 10000 eur a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd prihliadol na spoluzavinenie poškodeného tak, ako to uviedol v bode 45. odôvodnenia, a z toho dôvodu znížil uplatnený nárok. Žalovaní nie sú solidárni dlžníci, rozhodol súd, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého plniť. Súd prihliadol

aj na tú skutočnosť, že žalovaný v 1) rade nemá žiadny príjem, vykonáva trest odňatia slobody, ktorý by mal trvať až do roku 2033, nemá žiadny príjem. Výška priznanej peňažnej satisfakcie, by nemala byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a mala by pôsobiť na škodcu, ale nie likvidačne. Majetkové pomery žalovaného v 1) rade, ako vinníka sú takisto týmto rozhodnutím dotknuté, pretože žalovaný v 2) rade má voči žalobcovi 1) rade regresný nárok, pričom uplatnenie takéhoto nároku by mohlo byť na osobu žalovaného v 1) rade aj po vykonaní trestu likvidačné.

47. O náhrade trov konania vo vyhovujúcej časti rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a žalobcom priznal náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP v rozsahu 100 %, pretože boli celkom úspešní čo do základu nároku, aj keď nie čo do priznanej výšky nároku, pričom žalovaní neuviedli žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a ani ich súd nevzhliadol. Aj v tomto konaní je potrebné aplikovať zásadu úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP, ale tým, že žalobcom bola priznaná aspoň časť nároku, boli čo do právneho základu nároku celkom úspešní a preto majú nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % proti neúspešným žalovaným v 1) a v 2) rade. Súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 71/2019-12 z 07.02.2019, ktorý sťažnosť pre porušenie zákona rozhodnutím súdu, ktorý takto postupoval odmietol. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2/ CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia, pričom bude vychádzať z priznanej sumy.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,
b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.